

Broj: 01-37-6-585-2/41
Dana: 09.06.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRISLUSNO: 09-06-2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	Itemi broj	Straj broj
01,02-	37-	703/14	

C

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**PREDMET: Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini
za 2013. godinu, dostavlja se.-**

U skladu sa članom 40. stav 1. tačka c. Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH ('Službeni glasnik BiH', broj 49/06 I 76/11) dostavljamo vam Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini za 2013. godinu.

Izvještaj vam dostavljamo na službenim jezicima i pismima kao i u elektronskoj verziji (snimljeno na CD).

Prilog:

- Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH za 2013. godinu u tri primjerka
- CD

S poštovanjem,

DIREKTOR

Petar Kovacevic

Dostavljeno:

- Naslovu
- U spis

Број: 01-37-6-585-1/14
Датум: 9.6.2014.

ИЗВЈЕШТАЈ

О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ЗА 2013.

Сарајево, март 2014.

*Sarajevo-Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Vilsonovo šetalište broj 10.,
Tel/ Tel ++387 33 726 250, faks/ Faks 726 251*

I. УВОД

Ово је шести Извјештај о заштити личних података који Агенција за заштиту личних података подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Законодавни оквир у Босни и Херцеговини, који се односи на заштиту личних података, обухвата различите прописе, почевши од Устава и усвојених међународних докумената до домаћих прописа.

У Босни и Херцеговини Устав Босне и Херцеговине гарантује заштиту свих људских права и основних слобода предвиђених Европском Конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и њених протокола, те самим тим права на приватни и породични живот, дом и преписку:

„Права и слободе предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима директно се примјењују у Босни и Херцеговини. Ови акти имају приоритет над свим осталим законима“.

Такође, наша земља је ратификовала Конвенцију Савјета Европе за заштиту лица с обзиром на аутоматску обраду личних података (ЕТС бр. 108), која је од кључног значаја за осигурање права на приватност. Конвенција гарантује право на приватност, па тиме и заштиту личних података сваког физичког лица.

Слиједом Устава и наведених међународних прописа, Босна и Херцеговина је донијела Закон о заштити личних података.

Домаћи закон одражава одредбе Директиве 95/46ЕЦ Европског парламента и Савјета од 24.10.1995. о заштити појединаца у вези са обрадом личних података и о слободном кретању таквих података 95/46 ЕЦ. Управо инкорпорирањем Директиве, коју су у домаћи закон обавезне примјенити само чланице ЕУ и земље кандидати за чланство, доказали смо да је у формалном смислу наша земља постигла усклађеност са европским стандардима.

У Босни и Херцеговини постоје четири кривична закона и сваки од тих закона прописује кривично дјело „противзаконите обраде личних података“.

Обезбијеђена је судска заштита личних података и кроз парнични поступак за накнаду нематеријалне штете по Закону о облигационим односима.

Један од основних принципа управног поступка „заштита права грађана и заштита јавног интереса“ гарантује заштиту права странака у поступку, па и закониту обраду личних података.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Босна и Херцеговина је преузела обавезу да своје законодавство, које се односи на заштиту личних података, усклади са правом Заједнице и другим европским и међународним законодавством о приватности. Овим Споразумом Босна и Херцеговина се обавезала да ће успоставити независни надзорни орган са довољно финансијских и људских потенцијала с циљем спровођења националног законодавства о заштити личних података.

Према Извјештају Европске комисије о напретку у Босни и Херцеговини је у 2012. постигнут извјесни напредак у области заштите личних података. У Извјештају се наводи: „Међутим, закони и спроведбено законодавство у различитим секторима се и даље морају ускладити са захтјевима ЕУ везаним за заштиту података. Правила Савјета министара за учешће Агенције за заштиту личних података у релевантним законодавним процесима нису задовољавајући. Принцип намјенске употребе и подзаконски прописи за заштиту личних података у полицији и даље нису у потпуности спроведени. Закон о заштити личних података се не примјењује на Обавјештајно-безбједоносну агенцију БиХ. Свеукупно гледано, припреме за заштиту личних података су и даље у раном стадијуму. Потребно је обезбиједити независност Агенције за заштиту личних података.“

II. СЕКТОРСКА ЛЕГИСЛАТИВА О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

У овом поглављу издвојићемо заштиту личних података код законитог пресретања комуникација и приступ задржаним подацима о оствареној комуникацији од стране полиције због актуелности ове теме, као и због осјетљивости ових података. Такође, посебно ћемо се, опет, осврнути на проблематику Закона о слободи приступа информацијама, тачније, реализацију закључка Парламентарне скупштине БиХ који је донесен приликом усвајања Извјештаја о заштити личних података за 2011.

2.1. Законито пресретање комуникација и приступ задржаним подацима

Агенција је током 2013. извршила инспекцијске надзоре код водећих телеком оператера у Босни и Херцеговини и то: БХ телеком д.д. Сарајево, Телеком Српске а.д. Бања Лука и ЈП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар. Надзори су извршени у циљу провјере законитости обраде личних података, имајући у виду гарантована права појединаца на поштовање приватног и породичног живота, дома и преписке, те настојања Агенције као надзорног органа да поступи и одговори по сваком захтјеву за заштиту права у погледу обраде личних података. Осим наведеног, чињеница је да је у претходном периоду често долазило до исказивања сумње шире јавности, медија и појединаца у законитост обраде личних података када се ради о пресретању телекомуникација.

Предмет инспекцијских надзора била је контрола законитости обраде личних података у поступцима пресретања телекомуникација од стране полицијских органа у Босни и Херцеговини, поступак достављања података о коришћењу телекомуникационих услуга за потребе вођења кривичног поступка, те техничке и организационе мјере за безбједност личних података.

Напомињемо да се Агенција није упуштала у контролу законитости поступака пресретања телекомуникација који се спроводе од стране Обавјештајно-безбједоносне агенције. Законом о Обавјештајно-безбједоносној агенцији обрада личних података коју врши ОБА изричито је изузета од примјене Закона о заштити личних података.

Управо три наведена телеком оператера одређена су као субјекти надзора с обзиром на велики број података које обрађују и законској обавези да осигурају стандарде и капацитете који ће омогућити овлашћеним агенцијама да спроводе поступке пресретања телекомуникација.

Законски прописи који су релевантни за предмет надзора су Закони о кривичном поступку (БиХ, ФБиХ, РС и БД БиХ), Закон о заштити тајних података и Закон о комуникацијама. Закони о кривичном поступку у БиХ прописују основ и услове под којима се могу захтијевати и добити подаци о коришћењу телекомуникационих услуга, те дефинишу надлежност и прописују услове за „надзор и техничко снимање телекомуникација“ као посебну истражну радњу.

Примјена Закона о заштити тајних података у овим поступцима је нужна, с обзиром да су акти који се односе на спровођење посебне истражне радње - надзора и техничког снимања телекомуникација, означени степеном тајности.

Закон о комуникацијама, којим се уређује област телекомуникација у Босни и Херцеговини, прописао је обавезу телеком оператера да осигурају спровођење законитог пресретања овлашћеним агенцијама, те прописује основ за доношење подзаконских аката како би се овлашћеним агенцијама омогућило законито пресретање телекомуникација.

Закон о комуникацијама није имплементирао европске стандарде заштите права на приватност у погледу обраде личних података у дијелу који се односи на електронске комуникације, а који су садржани у Директиви о приватности и електронским комуникацијама, Директива 2002/58 ЕЦ. Допуне Закона о комуникацијама нису извршене, иако је припремљен нацрт истих 2010. на који је и Агенција дала мишљење и примједбе, те предложила да се истим у потпуности имплементира Директива. Садашње законско рјешење представља озбиљну пријетњу заштити личних података.

Законски оквир за спровођење надзорних активности утврђен је у Закону о заштити личних података. Сходно Закону, Агенција у извршењу повјерених дужности дјелује потпуно независно и у оквиру своје контролне дјелатности може да захтијева од контролора или обрађивача да јој достави информацију или омогући увид у било који документ и евиденцију у којима могу да буду лични подаци, те има право уласка у све просторије у којима се врши обрада личних података. Државне и службене тајне не представљају препреку за Агенцију, а јавни органи обавезни су да на захтјев Агенције пруже помоћ у вршењу њене надлежности. Инспектори Агенције, поред законских овлашћења, посједују и безбједоносне дозволе за приступ тајним подацима степена „врло тајно“, као предуслов за квалитетно обављање повјерених послова.

Сходно члану 3. Закона о комуникацијама, Савјет министара је надлежан за креирање политике у области комуникација. На основу члана 4. став (3) Закона о комуникацијама Савјет министара је донио Одлуку о посебним обавезама правних и физичких лица која пружају телекомуникационе услуге, администрирају телекомуникационе мреже и врше телекомуникационе дјелатности у погледу осигурања и одржавања капацитета који ће омогућити овлашћеним агенцијама да врше законито пресретање телекомуникација, као и капацитета за чување и осигурање телекомуникационих података („Службени гласник БиХ“ број: 104/06 и 58/07; у даљем тексту: Одлука).

Савјет министара је позивајући се на Закон о комуникацијама (чл. 4 ст. 3, што није основ) и Одлуку (члан 4 ст. 2), донио нову Одлуку о саставу Заједничког управног одбора за законито пресретање телекомуникација и начину извршавања активности (Сл. Гласник БиХ, бр. 58/07). Ова Одлука дефинише састав Заједничког управног одбора, одређује локације Интерфејс центара за законито пресретање и прописује начин извршавања активности Заједничког управног одбора. Овим одлукама Заједничком управном одбору се утврђује

обавеза и надлежност за доношење процедура у вези са законитим пресретањем и обрадом телекомуникационих података.

Заједнички управни одбор је доносилац тражених Процедура које регулишу рад телеком оператера у вези са законитим пресретањем телекомуникација и са представником истог је одржан састанак на коме је Агенцији предложено да поднесе захтјев за достављање процедура. Ради упознавања са садржајем донесених Процедура, Агенција је Заједничком управном одбору у октобру мјесецу поднијела захтјев, али до сада, и након ургенције, нисмо добили одговор. Агенција ће наставити активности у правцу остваривања својих надлежности у овој области, насупрот потешкоћама које су евидентне, у сарадњи са другим органима.

Приликом вршења инспекцијских надзора став телеком оператера, био је да се не дозволи да инспектори остваре увид у било који документ који је означен степеном тајности. Због тога није било могуће извршити контролу законитости обраде личних података у поступцима пресретања телекомуникација, односно утврдити да ли постоји судска наредба као основни услов за законитост ове радње.

Као што је у уводу наведено Босна и Херцеговина, као и свака друга демократска држава, има позитивне и негативне обавезе када је у питању заштита личних података. У контексту права на приватност у поступцима пресретања комуникација превасходна дужност јавних органа је да заштите појединце од властитих незаконитих радњи. Свјесни смо да је то можда тежи задатак, али то треба схватити као изазов. Када је у питању законито пресретање комуникација треба донијети адекватне прописе којим би се успоставила јасна правила и процедуре и оно најбитније одговорност за сваку предузету радњу, а што коначно треба резултирати да се могућност произвољног поступања сведе на најмању мјеру.

Имајући у виду цјелокупно стање и значај контроле законитости поступања у овој области, Агенција је крајем 2013. покренула поступак за добијање ТАИЕХ подршке, чији предмет би био анализа европских стандарда и праксе у вези са контролом законитости прислушкивања и добијањем задржаних позива у обавјештајно – безбједоносном и полицијском сектору, које се врши преко телекомуникационих оператера. ТАИЕХ пројекат би требало да се реализује у току 2014.

ТАИЕХ подршка би се односила на европске стандарде утврђене у Директиви 95/46 ЕЦ (члан 28), а то је обавеза надзорног органа да размотри сваки захтјев носиоца личних података који се односи на провјеру законитости обраде његових личних података, а посебно на питање како примијенити ову обавезу у односу на изузетке у члану 13. Директиве – државна и јавна безбједност као и како примијенити принцип у вези са контролом и обавјештавањем из Препоруке 87/15 која регулише обраду личних података у полицијском сектору.

Агенција ће и у 2014. наставити континуирано са својим активностима у овој области уз очекивану подршку и помоћ европских институција у погледу правилне примјене европских стандарда. Надамо се да ћемо на овај начин разјаснити недоумице и одредити правац дјеловања и наше наредне активности у овој области. Међутим, јасно је да без адекватног учешћа свих релевантних домаћих институција напретка у овој области неће бити.

2.2. Закон о слободи приступа информацијама

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине приликом разматрања Извјештаја о заштити личних података у БиХ за 2011. усвојила је закључак којим је обавезала Савјет министара да покрене поступак измјена и допуна Закона о слободи приступа информацијама у циљу усаглашавања са Конвенцијом 205 Савјета Европе. Савјет министара Босне и Херцеговине је задужио Министарство правде Босне и Херцеговине, Министарство безбједности Босне и Херцеговине, Институцију омбудсмена за заштиту људских права Босне и Херцеговине и Агенцију за заштиту личних података у Босни и Херцеговини, за реализацију закључка Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, који се односи на покретање поступка измјена и допуна Закона о слободи приступа информацијама у циљу његовог усаглашавања са Конвенцијом Савјета Европе о приступу службеним документима (ЦЕТС бр. 205). С тим у вези, у току 2012, Министарство правде Босне и Херцеговине, као носилац активности, формирало је Интерресорну радну групу за израду Закона о измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама, коју су сачињавали представници напријед наведених институција.

У оквиру рада Интерресорне радне групе Агенција је Министарству правде Босне и Херцеговине у марту 2013. доставила Приједлог Нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама, а који је постављен и на службеној веб страници Агенције. У Приједлогу Закона образложено је да је Босна и Херцеговина ратификовала двије конвенције које су од кључног значаја за осигурање два основна људска права загарантована свим међународним документима, а то су право на приватност и право на слободан приступ информацијама. То су Конвенција Савјета Европе за заштиту лица с обзиром на аутоматску обраду личних података (ЕТС бр. 108) („Службени гласник БиХ - Међународни уговори“ бр. 7/04), те Конвенција Савјета Европе о приступу службеним документима (ЦЕТС бр. 205) („Службеном гласнику БиХ - Међународни уговори“ бр. 10/11). Ратификовањем ове двије Конвенције створена је обавеза за Босну и Херцеговину да одредбе истих имплементира у унутрашње законодавство и изгради систем заштите личних података и слободног приступа информацијама, што је и учињено доношењем Закона о заштити личних података и Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини.

Међутим, због неусклађености одредби између ова два Закона, те Закона о слободи приступа информацијама са Конвенцијом ЦЕТС 205, приједлог Агенције је ишао у правцу да се поједина питања, са тачке гледишта *lex certa*, генерално регулишу једним законом, па је све што се тиче права на приватност и обраде личних података уређено Законом о заштити личних података, док је Законом о слободи приступа информацијама уређена материја слободног приступа информацијама, с тим да наведени Закони треба да буду усклађени са Конвенцијама из које је и настала обавеза њиховог доношења. У том смислу, Приједлог Агенције је био из два дијела, гдје су у првом дијелу амандмански предложене измјене и допуне члана 1. став (1) тачка ц); члана 3. став (1) тачка д), члана 9, члана 11. став (3), те *Одјељка IV ЛИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ* и члана 17. Такође, предложене су измјене члана 8. у вези са ограничењем ради заштите права на приватност и других легитимних приватних интереса, што је изазвало велико негодовање невладиног сектора и медија, али истовремено и Институције омбудсмена за заштиту људских права Босне и Херцеговине. У другом дијелу Приједлога сугерисано је усклађивање појма информације са Конвенцијом 205 и другим међународним документима, указано на потребу усклађивања могућности ревизије прописане Законом и Конвенцијом 205, те немогућност примјене казних одредби и, у коначници, потребу ширег прописивања проактивног приступа информацијама. Министарство правде Босне и Херцеговине је сачинило Нацрт Закона о измјенама и

допунама Закона о слободи приступа информацијама, у који је између осталог, уврстило одређене амандмане и приједлоге Агенције из првог дијела, неке и у измијењеном садржају.

Имајући у виду надлежности, давањем Приједлога Агенција је завршила свој дио посла у овој фази израде предметног закона, због чега је непотребно да њен представник учествује у даљем раду Радне групе. С тим у вези, Агенција је дала Примједбе на Нацрт Закона у којем је још једном апострофирала потребу усклађивања Закона са Конвенцијом 205 и Законом о заштити личних података, те је у том смислу потврдила своје приједлоге измјена и допуна Закона.

У вези са измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама одржано је више отворених расправа и дебата, а Канцеларија ОСЦЕ-ове Специјалне представнице за слободу медија је затражила и анализу у вези са Нацртом Закона о измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама, сачињеног од стране Министарства правде Босне и Херцеговине. Анализу је припремила Хелен Дарбишир, Извршна директорица у организацији Аксес Инфо Европе, у којој је потврдила оправданост предложених измјена предложених од стране Агенције, осим у вези са чланом 8. Нацрта Закона. Осим тога, поздрављен је као добродошао покушај усклађивања Закона о слободи приступа информацијама са регионалним стандардима и стандардима ЕУ у погледу материје регулисања овог Закона.

Како је Агенција, у складу са својим надлежностима, најавила да неће учествовати у даљем раду Интерресорне радне групе, већ да ће своје активности усмјерити на давање мишљења на приједлог Закона, то је Министарство правде Босне и Херцеговине упутило Савјету министара Босне и Херцеговине информацију о немогућности даљег рада у вези са измјенама и допунама Закона, због неучествовања Агенције у раду Интерресорне радне групе. Истовремено, Министарство правде Босне и Херцеговине је дало Мишљење на Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама, чији су предлагачи три посланика из Представничког дома Парламента Босне и Херцеговине. Проблем у вези са наведеним је паралелизам у доношењу измјена и допуна једног истог Закона, и то добрим дијелом у истим одредбама које треба мијењати.

Надаље, проблем се усложњава тиме што је Савјет министара Босне и Херцеговине у новембру, донио Одлуку о формирању Интерресорне радне групе за израду Нацрта закона о измјенама и допунама закона о слободи приступа информацијама Босне и Херцеговине, која је објављена у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 95/13. Овом Одлуком утврђено је да је Агенција носилац активности у реализацији Одлуке, одређени су задаци и састав Радне групе, међу којима је и представник Агенције. С обзиром да је оваква Одлука упитна са аспекта законитости, Савјету министара Босне и Херцеговине, Министарству правде Босне и Херцеговине, Министарству безбједности Босне и Херцеговине и Институцији омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине упућен је акт којим се тражи преиспитивање законитости овакве Одлуке. У сваком случају, предузете су одређене активности на спровођењу Одлуке, те је наведеним институцијама упућен позив за конституирајућу сједницу Интерресорне радне групе. У два наврата заказивана је конституирајућа сједница, међутим на исте се нису одазвали представници Институције Омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине, из истих разлога на које се позвала и Агенција у свом допису Савјету министара Босне и Херцеговине.

Наиме, предметна Одлука Савјета министара је, по мишљењу Агенције, у супротности са чланом 40. Закона о заштити личних података којим су прописане надлежности Агенције,

између осталог да прати услове заштите личних података и у том контексту да даје мишљење на приједлоге закона којима се регулише обрада и заштита личних података. Прихватањем ове праксе, принципијелно, свака влада у Босни и Херцеговини би могла на исти начин ангажовати Агенцију, што је наравно неодрживо и неприхватљиво.

Такође, наведена Одлука је у супротности и са чланом 17. и 22. став (1) Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине. Наиме, Агенција, као и Институција Омбудсмена, нису ресор Савјета министара и не могу бити именовани у интерресорне радне групе Савјета за израду и предлагање закона, за шта је, у ствари, надлежно Министарство правде Босне и Херцеговине. Активности ове двије институције у вези са доношењем закона, ограничавају се на давање мишљења у погледу њихове усклађености са одређеном материјом која је у надлежности институције.

III. РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БИХ

3.1. Надлежности

Агенција за заштиту личних података у БиХ (у даљем тексту Агенција) је самостална управна организација основана да би осигурала заштиту личних података у Босни и Херцеговини. У том смислу чланом 40. Закона дефинисане су и надлежности Агенције, и то:

- надгледање спровођења одредби овог Закона и других закона о обради личних података;
- поступање по поднесеним приговорима носилаца података;
- подношење Парламентарној скупштини БиХ годишњег извјештаја о заштити личних података, који треба да буде доступан јавности;
- праћење услова за заштиту личних података давањем приједлога за усвајање или измјену закона који се односи на обраду личних података, те давање мишљења с приједлозима тих закона и старање о испуњавању критеријума заштите података који проистичу из међународних споразума обавезујућих за БиХ.

3.2. Овлашћења

У циљу обављања послова и задатака законодавац је Агенцији дао следећа овлашћења:

- путем инспекције врши надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим законом;
- води Главни регистар;
- прима примједбе и приговоре грађана које се односе на кршење овог закона;
- доноси спроведбене прописе, смјернице или друге правне акте, у складу са законом;
- налаже блокирање, брисање или уништење података, привремену или трајну забрану обраде, упозорава или опомиње контролора;
- изриче казне у прекршајном поступку односно подноси захтјев за покретање поступка у складу са овим законом;
- даје савјете и мишљења у вези са заштитом личних података;
- сарађује са сличним органима у другим државама;
- врши друге дужности прописане законом;
- врши надзор над изношењем личних података из Босне и Херцеговине.

Овим овлашћењима створена је реална претпоставка да се Агенција адекватно бави заштитом личних података. Агенција у оцјени законитости обраде личних података у сваком конкретном случају мора да одговори на четири сложена и суптилна питања, и то:

01. Да ли је дошло до мијешања у ово право?
02. Да ли је у складу са законом?
03. Да ли се обрада врши у сврху остварења једног од легитимних циљева?
04. Да ли је неопходно и пропорционално у демократском друштву?

3.3. Независност Агенције

Независност Агенције је један од кључних фактора за реализацију међународно преузетих обавеза и за ефикасан и правилан рад Агенције. Потпуна независност Агенцији даје легитимитет да се бави повјереним пословима. Због значаја овог института ову тачку ћемо поновити у цјелости из извјештаја за 2012. Независност Агенције, као једног од кључних института заштите личних података, најбоље је цијенити кроз одговоре на сљедећа питања:

01. Да ли Агенција има независну организацију?

- Члан 35. Закона у ставовима (1) и (2) прописује: „Агенција је самостална управна организација основана да би се осигурала заштита личних података, на чијем је челу директор“ и „Агенција дјелује потпуно независно у извршавању дужности које су јој повјерене“.
- По првом рјешењу у Закону, из 2006, директора је именовано Савјет министара БиХ. Међутим измјенама и допунама закона, из 2011, директора и замјеника директора Агенције именује Парламентарна скупштина БиХ која их може суспендовати и разријешити прије истека мандата у таксативно набројаним околностима у члану 45. Закона. Ове измјене иду у прилог независности Агенције, јер је ојачан њен легитимитет иза кога сада стоји Парламентарна скупштина БиХ. Дакле, Агенција ни Парламентарној скупштини БиХ не подноси извјештај о раду, већ извјештај о заштити личних података, чиме се жели спријечити утицај на Агенцију. То ни у ком случају не искључује одговорност и професионалност у раду Агенције, већ напротив, оснажује их. Наравно, неприхватљива је била досадашња обавеза подношења извјештаја о раду Савјета министара БиХ, из више разлога. Прије свега, предмет поступака и оцјена законитости у поступању могу бити и сва министарства на државном нивоу што доводи независност и непристрасност Агенције у питање. Такође, то је и непринципијелно у односу на остале нивое власти.
- Независност, наравно, за собом повлачи и забрану обављања било којих профитабилних дјелатности и других дјелатности које би могле угрозити увјерење у њену независност. Наглашавамо појам „увјерење“ који спада у субјективни суд појединца о независности Агенције.
- Финансијска независност Агенције као посебног буџетског корисника осигурана је чланом 36. Закона којим се регулише да се средства потребна за финансирање рада Агенције осигуравају из буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ.
- Запослени у Агенцији имају статус државног службеника и запосленика. Проблем представља садашње рјешење у Закону о државној служби гдје се у поступку пријема државних службеника као коректив налази Агенција, а не АДС. Учешће директора је симболично што је свакако неприхватљиво и негативно утиче на

независност Агенције. Закон о државној служби у институцијама БиХ од овог закона изузима запослене у Централној банци БиХ и у Канцеларији омбудсмена за људска права у БиХ. Намеће се принципјелно питање због чега само ове двије институције.

- Агенција није класични орган управе јер њен главни задатак је да надзире спровођење закона којима је регулисана обрада и заштита личних података што подразумијева оцјену законитости обраде личних података. Ово су само неки од основа и параметара по којима се Агенција за заштиту личних података битно разликује од других управних организација и она свакако треба да буде позиционирана у независне органе у пуном капацитету у свим законима који регулишу то питање.

02. Да ли Агенција има капацитет за поступање?

- Агенција мора имати капацитете за извршавање повјерених надлежности и овлашћења. Тренутно Агенција, и поред свих лимита (број запослених, буџет, смјештај и сл.), има капацитете да обавља све послове који су јој повјерени. Вршимо инспекцијске надзоре, поступамо по приговорима, дајемо мишљења, издајемо прекршајне налоге, успоставили смо Главни регистар и сл.

03. Да ли је Агенција овлашћена за издавање ауторитативних налога?

- Агенција је чланом 41. Закона овлашћена да издаје ауторитативне налоге. Цитираним чланом прописано је да када Агенција уочи незакониту обраду личних података налаже мјере које је контролор дужан да предузме у року од 15 дана и да о томе информисе Агенцију. Надаље, исти члан прописује да Агенција може да захтијева од контролора или обрађивача да јој достави информацију или увид у било који документ и евиденцију у којима могу да буду лични подаци. Агенција има право да уђе у просторије у којима се врши обрада личних података; државне и службене тајне не представљају препреку за Агенцију, а јавни органи обавезни су да Агенцији на њен захтјев пруже помоћ у вршењу њене надлежности. Наравно, ово је на адекватан начин пропраћено казним одредбама.
- Рјешења Агенције су коначна и могу бити предмет оцјене само у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине.

04. Да ли Агенција има утицај на доношење закона којима се регулише обрада и заштита личних података?

- Једна од законских обавеза Агенције је управо да прати стање у области заштите личних података и да с тим у вези даје приједлоге, иницијативе и мишљења. У прошлости, Агенција је то и радила (приједлог – Закон о заштити личних података; иницијатива – закони о ЈМБ, личној карти, путним исправама и сл., мишљења – закон о комуникацијама, кретању и боравку странаца, управном поступку и сл.).
- Међутим овдје постоји проблем што предлагачи прописа, којима се регулише обрада и заштита личних података, у правилу, не достављају приједлоге Агенцији на мишљење и то треба системски ријешити. Треба имати у виду чињеницу да у Босни и Херцеговини имамо 14 законодавих органа који доносе законе којима се уређује обрада и заштита личних података.
- За Агенцију је неприхватљива садашња пракса по којој јавни органи захтијевају од Агенције да делегира представника у разне комисије и радне групе за израде

одређених прописа. У том контексту треба имати у виду и број законодавних органа у БиХ.

- Ово је посебно важно из разлога што већ имамо случајеве да јавни органи чије су обраде личних података биле предмет процјена Агенције и као такве оцијењене неприхватљивим, прибјегавају измјенама закона и на тај начин настоје легализовати такву обраду. То је свакако неприхватљиво, јер пуким законским прописивањем не значи да је та обрада личних података уставна и оправдана.

05. Да ли Агенција има активан однос са јавношћу?

- Ширење знања о заштити личних података у оквиру комуникације са јавношћу један је од основних инструмената који омогућавају ефикасност рада сваког надзорног органа које се бави заштитом личних података. Управо због те чињенице, у Агенцији је систематизован посебан Одсјек за односе са јавношћу. Агенција предузима активности на промоцији права која произлазе из заштите личних података, као и о активностима Агенције (конференције за новинаре, саопштења за медије, брошуре, службена веб страница и сл.).

06. Да ли Агенција има активан однос са надзорним органима у иностранству?

- Цијенећи значај међународне сарадње као и обавезе које из исте произлазе, Правилником о унутрашњој организацији Агенције систематизован је Одејек за међународну сарадњу који ће на најбољи начин одговорити свим обавезама са елементом иностраности.

3.4. Инспекцијски надзори

Агенција је у извјештајном периоду извршила укупно 111 (стотину једанаест) инспекцијских надзора, од тога 53 (педесет три) редовна, 57 (педесет седам) ванредних, те 1 (један) ревизијски инспекцијски надзор.

3.4.1. Редовни инспекцијски надзори

Редовни инспекцијски надзори извршени су на основу Годишњег плана рада инспекцијских надзора. Годишњи план инспекцијских надзора доноси се са циљем да би активности у односу на ово овлашћење усмјерили према тачно одређеним секторима, а у циљу сагледавања стања у тој области, почев од збирки личних података које воде ти контролори, до прописа које примјењују. У овој години планирани су редовни инспекцијски надзори у области здравства, што обухвата јавне и приватне здравствене установе, области телекомуникација, матичним канцеларијама, нотарским канцеларијама, јавним установама у чију надлежност спадају пензијско и здравствено осигурање, запошљавање и посредовање у запошљавању и образовање, као и другим јавним органима извршне власти на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини.

У 2013. извршена су 53 редовна инспекцијска надзора. Највећи број извршен је у јавном сектору, и то 18 (осамнаест) надзора у матичним канцеларијама, 12 (дванаест) надзора у нотарским канцеларијама, 9 (девет) надзора у установама за запошљавање, 6 (шест) надзора у јавним и приватним здравственим установама, 5 (пет) надзора у установама за социјални рад, те 3 (три) надзора у телеком оператерима.

Недостаци који су утврђени приликом инспекцијских надзора код ових контролора, највећим дијелом односе се на неиспуњавање обавеза прописаних Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 49/06, 76/11 и 89/11) (у даљем тексту: Закон), те обраду личних

података која није у потпуности у складу са прописима којима је регулисана конкретна материја из надлежности тих контролора. Стога су сваком контролору наложене следеће управне мјере:

- Да успостави и води евиденцију о збиркама личних података која садржи основне информације о свакој појединој збирци личних података у складу са чланом 13. Закона и Правилником о начину вођења и обрасцу евиденције о збиркама личних података,
- Да донесе пропис с циљем спровођења Закона у складу са чланом 11. став (3) Закона,
- Да донесе План безбједности личних података којим се одређују техничке и организационе мјере за безбједност личних података у складу са чланом 11. став (4) Закона и Правилником о начину чувања и посебним мјерама техничке заштите личних података,
- Да успостави и води посебну евиденцију о личним подацима који су дати на коришћење трећој страни и сврси за коју су лични подаци дати у складу са чланом 17. став (5) Закона, те да успостави и води евиденцију о одбијеним захтјевима носилаца података у складу са чланом 28. став (4) Закона.

Како већи број контролора код којих је извршен инспекцијски надзор врши обраду личних података путем видео-надзора, поред наведених управних мјера које су заједничке за све контролоре, истим је наложено да донесу одлуку о обради личних података путем видео-надзора у складу са чланом 21а Закона о заштити личних података или да прекину обраду личних података на такав начин.

Инспекцијски надзори у матичним канцеларијама

Матичне канцеларије представљају контролоре чија је основна дјелатност вођење матичних књига, те друге активности у вези са матичним књигама. Инспекцијски надзори су вршени с циљем провјере законитости обраде личних података када се врши увид у матичне књиге, када се издају изводи и увјерења из матичних књига, те када се евидентира вршење напријед наведених радњи. Сходно закону, којим је уређена област матичних књига у ентитетима, матичне канцеларије воде четири матичне књиге о личним стањима грађана, и то матична књига рођених, држављанства, вјенчаних и умрлих, а изводи и увјерења из истих се могу издати на усмени или писани захтјев лица на које се односе подаци, његовог пуномоћника или члана његове уже и шире породице, усвојитеља или старатеља. Иста лица имају право увида у матичне књиге, као и списе и рјешења на основу којих је извршен упис у матичне књиге. Стога је веома значајно било утврдити коме и на чији захтјев, матичне канцеларије издају извод из матичних књига или увјерење о држављанству, те да ли то евидентирају ради могућност спровођења ревизије издавања извода и увјерења.

Инспекцијским надзорима установљено је да матичне канцеларије нису успоставиле цјеловиту могућност ревизијског поступања, јер се, у зависности од канцеларије до канцеларије, не може утврдити који запосленик је вршио обраду личних података у матичним књигама на начин да је приступао подацима и вршио увид у исте без даљих радњи обраде, коме и на чији захтјев је издат извод или увјерење из матичних књига. Чињеница да запослени у матичној канцеларији због посла који обављају, имају могућност приступа матичним књигама и могућност увида у личне податке садржане у истим, не значи и да је сваки њихов приступ подацима правно основан. Стога је неопходно предузети све потребне мјере како би се спријечило могуће незаконито поступање, па и злоупотреба личних података из матичних књига.

Иако је матичним канцеларијама наложено доношење Плана безбједности, што подразумијева осигурање свих сегмената адекватне заштите личних података па и ревизије, због значаја и утврђених недостатака у погледу могућности утврђивања обраде личних података у складу са принципима обраде личних података, као посебна мјера наложено је осигурање ревизијског поступања.

Инспекцијски надзори у Нотарским канцеларијама

Кад су у питању нотарске канцеларије, почетком 2013. Агенција је упутила дописе Нотарској комори Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, којим их је информисала да су нотари као носиоци јавне службе, контролори који су дужни извршити Законом прописане обавезе. Првим надзорима је утврђено да нотари нису испунили Законом прописане обавезе, те је рјешењима наложено да се ти недостаци отклоне. Међутим, отклањање утврђених недостатака је наишло на одређене проблеме код нотара, тако да се Нотарска комора Федерације Босне и Херцеговине обратила Агенцији са захтјевом за пружање стручне помоћи приликом сачињавања прописа из области заштите личних података и привременом обуставом вршења инспекцијских надзора у нотарским канцеларијама. Овакавком захтјеву Агенција није могла удовољити због својих надлежности утврђених Законом, али и због чињенице да је у напријед наведеном акту већ дала појашњења у погледу начина испуњења законских обавеза, као и кроз сама рјешења о инспекцијском надзору. Након извршених 12 надзора у Нотарским канцеларијама, само један нотар је регистровао збирке личних података; што указује на недовољну активност нотара и нотарских комора у погледу испуњења законских обавеза.

Инспекцијски надзори у установама за запошљавање

Установе надлежне за запошљавање су јавне установе које у складу са релевантним законским прописима имају јавна овлашћења у погледу рјешавања о правима радника за вријеме привремене незапослености, вођење јавних евиденција и издавање увјерења у вези са незапосленошћу. У вршењу ових овлашћења установе за запошљавање обрађују велики обим личних података, које указују на социјални статус лица које се налази у евиденцији незапослених. Извршеним инспекцијским надзорима у овим установама утврђено је неиспуњавање обавеза прописаних Законом, али и одређени недостаци у погледу обраде личних података. Ти се недостаци, прије свега, односе на обраду личних података лица која из разлога утврђених релевантним законима у области запошљавања, треба да буду брисана из евиденције незапослених. Међутим, евиденција незапослених представља службену евиденцију установљену законом, па су установе дужне издавати увјерења, односно друге исправе о чињеницама о којима воде службену евиденцију, у складу са подацима из службене евиденције. Брисањем података у евиденцији незапослених онемогућава се издавање увјерења или других исправа о чињеници да је конкретно лице било пријављено на евиденцију незапослених у одређеном периоду, потребних за остваривање права као што је настављање коришћења права на здравствено осигурање под законским условима, ослобађање од судских и административних трошкова поступка, право на инострану пензију, као и многа друга права. У циљу превазилажења колизије између законске одредбе да се бришу подаци лица која не испуњавају услове да буду у евиденцији незапослених и законске обавезе за издавање увјерења или других исправа, рјешењима је налагано да се та лица бришу из евиденције о незапосленим лицима, с тим да се иста воде у помоћној евиденцији са мањим обимом података, одвојено од евиденције незапослених, што би било привремено рјешење, док се законски не регулише обрада личних података лица која се бришу са евиденције незапослених.

Већина установа за запошљање у Федерацији Босне и Херцеговине је прикупљала обавјештења о пријави у евиденцију пребивалишта-боравишта у сврху увођења лица у одговарајућу евиденцију у области запошљавања, док су у Републици Српској, у исту сврху прикупљали копију личне карте. Међутим, одредбе Закона о личној карти држављана Босне и Херцеговине су јасне када прописују „Од држављана БиХ може се тражити копија личне карте само у поступку ревизије или престанка држављанства БиХ и када је то законом прописано.“, а да закони у области запошљавања не прописују овлашћење, а самим тим ни обавезу прикупљања копије личне карте у сврху увођења лица у одговарајућу евиденцију у области запошљавања. Исто се односи и на прикупљање обавјештења о пријави у евиденцију пребивалишта-боравишта, гдје Закон о посредовању у запошљавању и социјалној безбједности незапослених лица јасно прописује да је лице које се први пут пријављује служби за запошљавање дужно је дати на увид личну карту и пријаву мјеста пребивалишта или боравишта. Из наведених разлога је наложено да се више не прикупљају ова документа од грађана која се пријављују у евиденцију незапослених.

Специфично за ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, у односу на остале установе за запошљавање, је да је исти обрађивао отисак прста у сврху контроле присуства на раду од запослених у Заводу. Отисак прста спада у биометријске податке чија обрада је начелно забрањена, осим у изузетним случајевима. Како је отисак прста јединствен идентификатор сваког појединца који се не мијења за живота, обрада овог личног податка се треба свести искључиво у нужним ситуацијама. С друге стране, законодавство у области радног права не прописује могућност овакве обраде личних података ради контроле присуства на раду, која се може остварити далеко мање инвазивним радњама. Стога је овом Заводу наложено да прекине обраду биометријског податка отисак прста запослених у Заводу у сврху контроле присуства на раду, те да избрише биометријски податак отисак прста запослених прикупљен у наведену сврху. До краја извјештајног периода Завод није доставио информацију о извршењу ове наложене мјере.

Инспекцијски надзори у здравственим установама

У области здравства, инспекцијски надзори су започети у 2012. што је настављено и у извјештајном периоду. Извршено је 9 надзора, у јавним и приватним здравственим установама чиме је заокружена једна значајна цјелина. Утврђени недостаци у 2013. су исти као и у претходном периоду, па се наложене управне мјере неће посебно образлагати. Међутим, значајно је напоменути да је, упоредо са контролом обраде личних података у пракси, вршена је и анализа прописа из области здравства. Примјера ради, неприхватљива је тренутна пракса уписивања дијагнозе или шифре на потврди о привременој спријечености за рад која се доставља послодавцу. Послодавцу је довољно да зна колико ће дуго радник бити одсутан ради планирања рада. С тим у вези биће и активност Агенције у току 2014, а то је регулисање начина обраде личних података кроз доношење адекватних законских и подзаконских прописа.

Инспекцијски надзори у установама надлежним за социјални рад

У погледу обраде личних података у установама надлежним за социјални рад, осим неиспуњавања обавеза прописаних Законом, нису утврђени специфични недостаци у обради личних података. Дакле, истима су наложене управне мјере које су заједничке за све контролоре, а које су напријед наведене.

Напомињемо да су у оквиру овог извјештајног периода донесена 2 (два) рјешења, и то за Жупанијску болницу Орашје и ЈУ Кантоналну болницу Горажде, с тим да су инспекцијски надзори код истих извршени у 2012.

За 6 (шест) контролора код којих је извршен инспекцијски надзор нису донесена рјешења, али су уочене очите неправилности у погледу обраде личних података за које ће бити наложене управне мјере. Ти контролори су:

1. Општина Кисељак – Матична канцеларија,
2. Општина Широки Бријег – Матична канцеларија,
3. Општина Фоча – Матична канцеларија Брод на Дрини,
4. БХ Телеком д.д. Сарајево,
5. Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука,
6. ЛП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар.

3.4.2. Ревизијски инспекцијски надзори

У току 2013. извршен је само један ревизијски инспекцијски надзор, и то у Канцеларији за ветеринарство БиХ – Агенција за означавање животиња, у циљу провјере извршења управних мјера наложених рјешењем инспектора Агенције. Наиме, Рјешењем инспектора било је наложено Канцеларији за Ветеринарство Босне и Херцеговине – Агенцији за обиљежавање животиња, да План безбједности личних података допуни у смислу Правилника о начину чувања и посебним мјерама техничке заштите личних података. Ревизијским инспекцијским надзором утврђено је да је наложена управна мјера извршена доношењем Допуне Плана безбједности личних података.

3.4.3. Ванредни инспекцијски надзори

Ванредни инспекцијски надзори нису обухваћени мјесечним плановима и исти представљају радњу у поступку по приговору носиоца личних података или по службеној дужности, када околности конкретног случаја захтијевају спровођење инспекцијског надзора ради утврђивања чињеница и околности значајних за рјешавање тог поступка.

Извршено је укупно 57 (педесет седам) ванредних инспекцијских надзора, од чега 36 (тридесет шест) у поступку по приговору, а 21 (двадесет један) у поступку по службеној дужности.

Највећи број ванредних инспекцијских односио се на обраду личних података путем видео-надзора, исправку података у матичним књигама, обрада јединственог матичног броја, те тражење на увид личне карте. Међутим, више појединости у вези са овим инспекцијским надзорима обрађено је у дијелу који се односи на приговоре или поступке по службеној дужности, у зависности од поступка у оквиру којег је иницирано вршење ванредног инспекцијског надзора.

3.4.4. Жалбе контролора

На рјешења инспектора донесена у поступку редовног и ванредног инспекцијског надзора контролор може изјавити жалбу директору Агенције као другостепеном органу.

У извјештајном периоду на рјешења инспектора изјављено је укупно 8 (осам) жалби од стране контролора, од којих су 2 (двје) жалбе на рјешења по редовном инспекцијском надзору, а 6 (шест) по ванредном инспекцијском надзору.

а) У редовном инспекцијском надзору на рјешење инспектора о наложеним управним мјерама, изјављене су следеће жалбе:

1. Жалба ЈУ Служба за запошљавање Тузланског кантона којом је оспоравана управна мјера у вези са брисањем личних података лица која су одјављена из евиденције о незапосленима. Жалба је одбијена као неблагоприятна.
2. Жалба Општине Теслић која се односила на рок за извршење управних мјера окончана је Закључком о обустави поступка, јер је жалилац повукао жалбу.

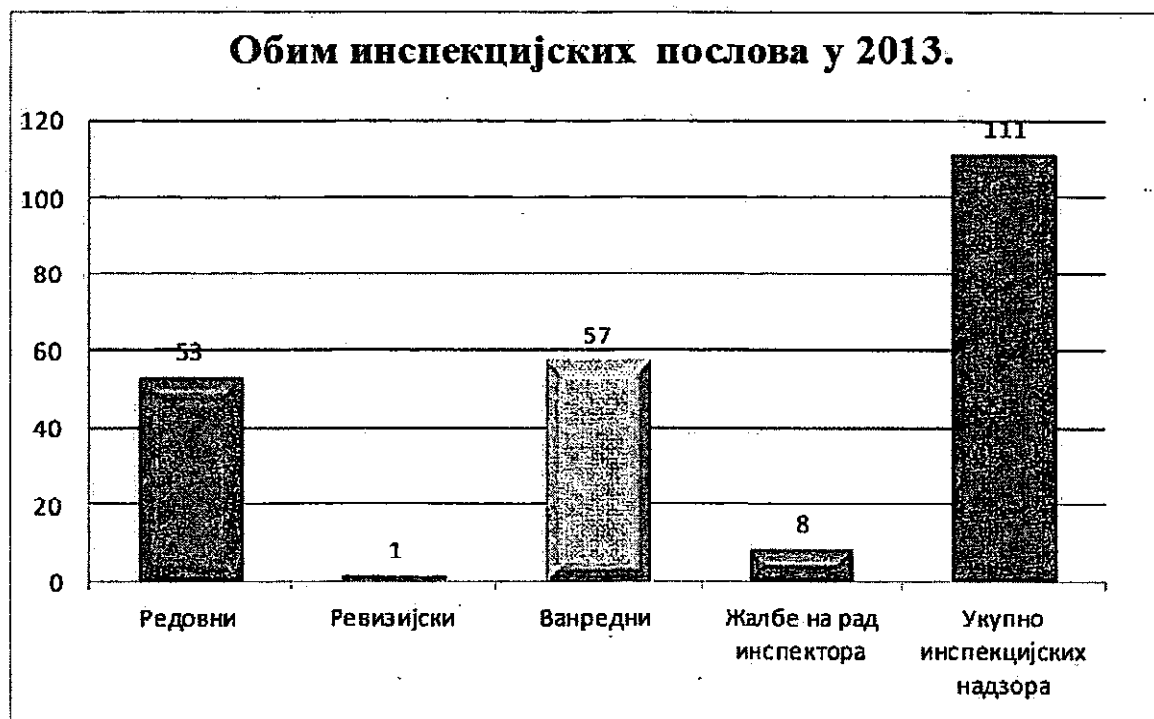
б) У ванредном инспекцијском надзору на рјешење инспектора о наложеним управним мјерама, изјављене су следеће жалбе:

1. Жалба Меркатор БХ д.о.о. Сарајево се односила на оспоравање свих управних мјера наложених рјешењем инспектора због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права. Рјешењем инспектора је Меркатору БХ д.о.о. Сарајево забрањено да обрађује ЈМБ физичких лица – корисника чланских „ПИКА“ картица, у сврху остваривања права на попуст при куповини, те је наложено брисање до тада прикупљених ЈМБ. Жалба је одбачена као изјављена од стране неовлашћеног лица.
2. Жалба Меркатор БХ д.о.о. Сарајево се односила на погрешну примјену материјалног права и погрешно и нетачно утврђено чињенично стање. Рјешењем другостепеног органа је поништено првостепено рјешење, а жалба у цјелости одбијена као неоснована.
3. Жалба Телекомуникација Републике Српске а.д. Бања Лука се односила на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну примјену материјалног права. Наиме, рјешењем инспектора је забрањено да се путем Захтјева за заснивање претплатничког односа врши прикупљање и обрађивање ЈМБ корисника телекомуникационих услуга у сврху провјере ранијих дуговања и у сврху вођења парничног и извршног поступка. Жалба је у цјелости одбијена као неоснована.
4. Жалбе судова са подручја ФБиХ, и то Општинског суда у Горажду, Општинског суда у Травнику и Општинског суда у Орашју, су се односиле на наложену управну мјеру да се у рјешењима о регистрацији пословних субјеката обрађују други лични подаци осим имена презимена, позиције и обима овлашћења овлашћених лица/заступника пословних субјеката, као и да се изврши брисање личних података који прелазе описани обим а који су објављени путем службене Интернет странице службеног гласника у електронској форми. У жалбама је наведено да Агенција није овлашћена да у поступањима судовима, као органима судске власти, нешто „налаже“ или „забрањује“, као и да судови поступају у складу са постојећим Правилником о употреби Главне књиге регистра у електронском облику који је донесен од стране Федералног министарства правде. Жалбе Општинског суда у Горажду, Општинског суда у Травнику су одбијене као неосноване, док је жалба Општинског суда у Орашју одбачена као неблагоприятна.

У сегменту праћења извршења наложених управних мјера забиљежено је 57 активности које се односе на следеће: одржавање састанака са контролорима у циљу појашњења начина извршења наложених мјера; обављених телефонских контаката са контролорима у циљу појашњења начина извршења наложених мјера, те сачињавања ургенција за достављање одговора о предузетим мјерама наложеним рјешењем. Ове активности су у великоме допринијеле ефикасној реализацији наложених мјера.

3.4.5. Упоредни подаци за 2009 – 2013

ИНСПЕКЦИЈСКИ ПОСЛОВИ					
	2009	2010	2011	2012	2013
Укупно	21	40	17	99	111
Редовни	21	15	12	34	53
Ревизијски	0	21	1	2	1
Ванредни	0	4	4	63	57
Жалбе на рјешења	3	3	2	14	8

3.5. Приговори

У извјештајном периоду запримљено је 107 (стотину седам) приговора носилаца личних података. Против јавних органа поднесена су 73 (седамдесет три) приговора, док су 34 (тридесет четири) приговора поднесена против других субјеката, као што су банке, микрокредитне организације, различити привредни субјекти и физичка лица.

3.5.1. Рјешавање по приговорима

Од укупно 107 (стотину седам) поднесених приговора, у цјелости је усвојено 40 (четрдесет), а дјелимично је усвојено 9 (девет) приговора. Такође, 26 (двадесет шест) приговора је одбијено, а 5 (пет) приговора је одбачено. У 11 (једанаест) случајева, поступак покренут по приговору је обустављен.

Највећи број приговора се односио на тражење достављања увјерења о некажњавању, увјерења да се не води кривични поступак, копију личне карте и возачке дозволе и прилагање увјерења о здравственој способности уз пријаву на конкурс за пријем у радни однос и то против сљедећих контролора: Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, Тужилаштво Босне и Херцеговине, Општински суд у Сарајеву (два поступка), Федерални завод пензијско инвалидског осигурања, Министарство стамбене политике Кантона Сарајево, Министарство здравства Кантона Сарајево (два поступка), Министарство здравства и социјалне политике Средњобосанског кантона, Независни одбор Скупштине Тузланског кантона, КЈУ Дом за дјецу без родитељског старања Сарајево, Универзитет Зеница, ЈУ Гимназија „Бихаћ“ у Бихаћу, О.Ш. „Алекса Шантић“ Перин Хан, те ЈП „Комунално“ д.о.о Бреза. Рјешавајући по овим приговорима донесено је 13 (тринаест) рјешења којима су приговори уважени, 2 (два) рјешења којим је приговор одбијен, у 2 (два)

случаја донесени су закључци којима се поступак обуставља, јер су контролори отклонили уочене неправилности у току поступка.

Значајан број приговора био је у вези са обрадом јединственог матичног броја носилаца личних података у различитим поступцима, међу којима најчешће у сврху закључивања уговора о пружању услуга. У вези са ЈМБ донесена су рјешења којима се усваја приговор против ЈКП „Витком“ д.о.о Витез, Раифајзен банке д.д. Сарајево, КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о Сарајево, ЈП Хрватске телекомуникације д.д Мостар и ДИД Целеритас БХ д.о.о Мостар, Хипо Алпе – Адриа – Банке д.д. Мостар због прикупљања јединственог матичног броја и имена оца у поступку по жалби на рад пословнице банке, те Телинеа“ д.о.о. Сански Мост због уписа јединственог матичног броја на пошљици за отпрему поште.

У једном поступку по приговору донесено је рјешење којим је усвојен приговор против Интеза Санпаоло Банка д.д БиХ због обраде личних података без сагласности носиоца личних података. Наиме, носилац личних података је дао сагласност за обраду личних података као јемца потписивањем Уговора о гаранцији о коришћењу кредитне картице „БАМКАРД“ и кредитном лимиту за Уговор о коришћењу кредитне картице „БАМКАРД“. Након промјене процесора кредитне картице Банка је закључила нови главни Уговор о коришћењу ненамјенског кредита између Банке и кориснице картице, док са подносиоцем приговора Банка није закључила нови Уговор о гаранцији, али је наставила обраду његових личних података као жиранта.

Неколико приговора је ријешено у вези са објављивањем личних података на Интернету и на огласној табли стамбене зграде. Тако је донесено рјешење којим се усваја приговор против Удружења туристичких водича Кантона Сарајево, „Експискор“ д.о.о. Сарајево, те „Метал-експорт управитељ“ д.о.о. Сарајево.

У два случаја усвојени су приговори носилаца личних података, један у цјелости а други дјелимично, против Министарства унутрашњих послова Кантона 10 – Ливно, због незаконитог приступа личним подацима који се воде у евиденцијама код Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине.

Будући да су незаконитост обраде личних података прикупљањем документације у конкурсној процедури, као и обрада јединственог матичног броја, били обрађени у Извјештају Сектора за 2012, у овом Извјештају ће се обрадити други значајни случајеви које је Сектор рјешавао у поступку по приговору. Прије свега, то се односи на:

- исправку података у матичним књигама,
- обраду личних података путем видео-надзора,
- обраду личних података у поступку издавања личне карте носиоцу личних података,
- објаву личних података на електронској огласној табли суда,
- достављање пресуда путем електронске табле суда због немогућности достављања писаног отправака,
- обраду личних података студената,
- тражење на увид личне карте приликом овјеравања здравствене књижице, те
- објаву примања из буџета јавне установе.

Што се тиче приговора који су се односили на исправку података у матичним књигама, исти су поднесени против: Министарства унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског Кантона и Општине Чапљина, Града Мостара, Општине Стари Град Сарајево, Општине

Тузла и Општине Лукавац. Од 5 (пет) поднесених приговора, у 3 (три) случаја донесено је рјешење којим се усваја приговор носиоца личних података, док је у 2 (два) случаја, поступак обустављен.

Приговори због исправке података у матичним књигама

Један од приговора због исправке података у матичним књигама, поднесен је против Општине Лукавац, Службе за општу управу, привреду и друштвене дјелатности и Општине Тузла, Службе за општу управу и заједничке послове, због грешке приликом обраде личних података у матичној књизи рођених. У конкретном случају, једна матична канцеларија је уписала нетачан податак о презимену подносиоци приговора у Извјештају о закључењу брака, који је као такав доставила другој матичној канцеларији, ради уписа овог податка у матичну књигу рођених. У циљу исправке ових грешака матичних канцеларија, подносиоци приговора су упутили да покрене поступак промјене имена. У спроведеном поступку по приговору, што је битно нагласити, утврђено је да до грешке није дошло услед поступања подносиоци приговора, него искључиво поступањем матичара Општине Лукавац и Општине Тузла приликом обраде личних података.

Имајући у виду обавезу контролора да обрађују само тачне и аутентичне личне податке, те да исте исправе уколико се утврди да су нетачни, јасно је да провјера и исправка нетачних података није обавеза подносиоци приговора, него Општине Лукавац и Општине Тузла, који су у конкретном случају контролори. Дакле, неприхватљиво је пребацивање терета исправке података на носиоца личних података због грешке матичара, нарочито уколико се узме у обзир да се не захтијева промјена имена или презимена, него исправка грешака учињених од стране матичних канцеларија приликом обраде личног податка.

Резултат спроведеног поступка је исправка грешке матичара у обје матичне канцеларије по правоснажности рјешења Општине Тузла, о чему су канцеларије обавијестили Агенцију.

Врло значајан је и приговор носиоца личних података поднесен против матичне канцеларије Општине Стари град Сарајево због обраде података о личном имену у матичној књизи рођених. Носилац података је уложио приговор против матичне канцеларије која га упућује на поступак промјене личног имена због несагласности података у личном имену уписаног у матичној књизи рођених и истог податка уписаног у идентификационе документе. Приговор носиоца података је усвојен, те је матичној канцеларији наложено да изврши исправку података о имену. Наиме, радило се о исправци једног слова у имену и то слова „ћ“ у слово „ч“.

Подносилац приговора је лице у подмаклој животној доби којем је матична канцеларија до спорног момента цијели живот издавала родни лист са податком у личном имену – презимену са словом „ч“ како је уосталом и породично име и свих његових чланова породице. Како је подносиоцу приговора цијелог живота издаван родни лист са једним податком различитим у односу на упис у матичну књигу, дошло је до несагласности свих докумената подносиоца приговора у односу на матичну књигу рођених.

У конкретном случају на површину је испливао проблем неразликовања исправке података у личном имену у матичној књизи рођених и поступка промјене личног имена који је прописан Законом о личном имену. Иако Закон о личном имену прописује да је промјена личног имена када се мијења и једно слово у имену, ипак се промјеном имена не може сматрати сваки захтјев да се промјени једно слово у имену када је дошло до грешке, а посебно ако је лице

које је у питању имало личне документе (личну карту, пасош или возачку дозволу) са једним подацима у односу на податке у матичној канцеларији, и посебно када грађани, носиоци личних података, својим радњама нису проузроковали ове несагласности података. Да не би било недоумица, сасвим је јасно да се под промјеном имена подразумева када се мијења и једно слово у личном имену и мора се заштити интегритет поступка промјене личног имена, али исто тако се мора вршити и поступак исправке грешке у личном имену. Неприхватљиво је да се грађани увијек упућују на поступак промјене личног имена, који је пуно захтијевнији и скупљи, иако је у питању исправка грешке. Управо, неразликовање случајева промјене имена и исправке грешке у имену доводи до кршења права на приватност носилаца личних података.

У овом и сличним случајевима посебно истичемо важност принципа аутентичности и тачности личних података којих су дужни да се придржавају сви контролори. Овај принцип подразумева да се морају обрађивати тачни лични подаци и да је увијек потребно осигурати могућност да се утврди поријекло личних података тј. њихова аутентичност.

Приговор због обраде личних података путем видео-надзора

У погледу приговора у вези са обрадом личних података путем видео-надзора значајно је истаћи да је поднесено 5 (пет) приговора и сви су ријешени на начин да је донесено рјешење којим се у цјелости или дјелимично усвајају приговори носилаца личних података. Контролори против којих су поднесени приговори у вези са видео-надзором су: Федерално министарство за питања бораца и инвалида, обрамбено-ослободилачког рата, Федерално министарство финансија, ЈУ „Основна музичка школа“ Илица, СЗР Пекара „Златно зрно“ Братунац, „Г-петрол“ д.о.о Сарајево, те Стамбени објект у улици Армије РБиХ бр. 17. Тузла.

Овом приликом ћемо појаснити случај обраде личних података путем видео-надзора у ЈУ „Основна музичка школа“ Илица. Наме, приговор се односио на инсталирање видео-надзора који директору школе служи као средство застрашивања, уцјењивања, па чак и уручивања писмених опомена и предотказа. У приговору је наведено и да се директор школе није устручавао и јавно давати изјаве о томе „да има видео-записе о нерадницима у школи“, али да се најгора злоупотреба видео-надзора десила постављањем снимка на Интернет страници <http://www.youtube.com>. У овом случају извршен је и ванредни инспекцијски надзор приликом којег је утврђено да школа врши видео-надзор у сврху заштите имовине школе, ученика, запосленика и посјетилаца школе, али и да снимке користи у сврху контроле запослених. Директор школе је снимак видео-надзора, а којим је забиљежено скидање оквира огласне плоче и одношења докумената објављених на огласној плочи школе, прибавио на ЦД-у од фирме која је инсталирала систем и врши његово одржавање. Исти је оставио у зборници школе, како би запосленици могли погледати наведени догађај забиљежен камером, чиме је омогућио неометани приступ ЦД-у, што је за последицу имало објављивање снимка на Интернет страници <http://www.youtube.com>.

Осим што обрада личних података путем видео надзора мора бити регулисана Одлуком о обради личних података путем видео-надзора у складу са чланом 21а Закона, уколико таква обрада није већ регулисана законом, битно је нагласити и обавезу истицања обавијести о вршењу видео-надзора. Дакле, грађани јасно морају знати да се одређено подручје снима, те коме се могу обратити за информације у вези са видео-надзором. Неприхватљива је ситуација да је видео-надзор инсталиран, али да се не зна чији је и ко може да види снимке или чак да их да неком трећем.

У контексту заштите права на приватност, видео-надзор значи прибављање и складиштење звучних, визуелних или других записа из праћених мјеста гдје се крећу физичка лица, путем инсталираног система видео-надзора и то нпр. формом пасивног надзирања простора, прибављањем циљних снимака (забиљежених покрета) или на репортажни начин. Обрада личних података путем видео-надзора представља посебно инвазиван и ризичан продор у приватност појединца будући да се на снимцима видео-надзора биљеже спонтана понашања и навике. Из тога разлога коришћење видео-надзора ради контроле присуства на послу и извршавања радних обавеза је прекомјерно, несразмјерно и представља непотребно задирање у приватност појединца, јер се контрола присуства на радном мјесту може постићи другим средствима. Дакле, приликом успоставе видео-надзора мора се водити рачуна о достојанству запослених. Људско достојанство је основна претпоставка људских права, неповредиво је и мора се штитити и поштовати. Људско достојанство обавезује човјека на понашање достојно властитога достојанства. Повеља основних људских права ЕУ штити неповредивост људског достојанства. У глави I Достојанство, утврђује се како је достојанство основно вриједносно и морално исходиште које се налази у фондусу вриједности ЕУ. Уважавајући наведено, видео-надзор се у правилу не успоставља за контролу радника. У изузетним случајевима, када се камере видео-надзора налазе у радном простору, а када то захтјева врста послова и задатака који се извршавају, камере нису усмјерене на радника већ на радни процес.

Приговор због незаконите обраде личних података у поступку издавања личне карте

Случај који заслужује посебну пажњу односи се на приговор носиоца личних података против Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Одјељења/Одјела за јавни регистар, због незаконите обраде личних података у поступку издавања личне карте. Наиме, у овом случају подносилац приговора је као грађанин Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, поднио захтјев за издавање личне карте. Одјељење је доставило Градоначелнику Брчко дистрикта, Замјенику градоначелника, Главном координатору, Службенику за етику, Дисциплинској комисији, Апелационој комисији, Евиденцији и Архиви, податке да је подносилац приговора поднио захтјев за издавање личне карте, податке из захтјева, све друге податке настале у поступку рјешавања по захтјеву именованог, као и то да је запослен у Канцеларији градоначелника. На основу тих података, чланови Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине су поднијели дисциплинску пријаву против њега као државног службеника. Закон о личној карти држављана Босне и Херцеговине није прописао да се приликом подношења захтјева за личну карту евидентира податак о запослењу држављанина Босне и Херцеговине. То значи да Одјељење није имало законско право ни обавезу да у поступку издавања личне карте, доставља личне податке подносиоца приговора институцији у којој је запослен у сврху покретања дисциплинског поступка, па чак ни да их обавјештава да је подносилац приговора поднио захтјев за издавање личне карте. Овакво произвољно поступање јавних органа је неприхватљиво, када знамо да је издавање личне карте право и обавеза сваког грађанина који испуњава законом прописане услове за то и нема никакве додирне тачке са запослењем.

Резултат спроведеног поступка је блокирање личних података подносиоца приговора обрађених у сврху покретања дисциплинског поступка које је Одјељење прикупило у поступку издавања личне карте подносиоцу приговора, о чему је обавијештена Агенција.

Приговор због објављивања личних података малољетника на е-огласној табли суда

Приговор малољетне дјевојчице, заступане по оцу, поднесен је против Општинског суда у Сарајеву, због објављивања спискова са личним подацима малољетних лица и подацима о

њиховим судским поступцима који се воде у Општинском суду у Сарајеву, на службеној веб страници www.oss.ba. У спроведеном поступку утврђено је да се на службеној веб страници суда налази табела „Распоред суђења од 17.01.2013. – 18.01.2013.“ у којој је наведено име и презиме малољетне подносиоцице приговора, ознака броја предмета „Км“ и у рубрици „Радња“ „ПРИПРЕМНО РОЧИШТЕ“. Међутим, забрињавајуће је образложење које је Суд дао у вези са овим случајем, а то је да је „наводно систем сам повукао те податке“. Одредбе ЗКП ФБиХ указују да у поступку према малољетницима постоје стриктна законска правила која прописују искључење јавности са суђења и процесна ограничења у погледу обавјештавања јавности. У овом поступку основни принципи, као и принцип јавности прилагођени су прије свега заштити личности малољетника, те су сведени на најмању могућу и нужно потребну мјеру. Осим тога, сврха због које судови, на основу ЗКП ФБиХ, обрађују личне податке малољетника је вођење кривичног поступка због чега се ти подаци и не смију обрађивати никако другачије што би било ван оквира те сврхе. У вези са овим случајем, треба истаћи и Препоруку Савјета Европе, Комитета министара земљама чланицама о медијској дистрибуцији информација у вези са кривичним поступцима РЕЦ(2003)13, која садржи принципе везане за медијску дистрибуцију информација о кривичним поступцима. Тако, према принципу 8. – Заштита приватности у контексту кривичних поступака који су у току: „При пружању информација о осумњиченим, оптуженим или осуђеним лицима, као и осталим учесницима у кривичном поступку, мора се поштовати њихово право на заштиту приватности у складу са чланом 8. Конвенције. Посебна заштита мора бити пружена малољетним и другим рањивим лицима, као и жртвама, свједоцима и породицама осумњичених, оптужених и осуђених лица. У сваком случају, треба обратити посебну пажњу на штетне посљедице које одавање информација које омогућавају њихову идентификацију може имати по лица наведена у овом принципу.“

Резултат спроведеног поступка је да је Суд донио План безбједности података којим се одређују техничке и организационе мјере за безбједност личних података у складу са чланом 11. став (4) Закона о заштити личних података, о чему је обавијештена Агенција. Исто тако, Суд је престао да на службеној веб страници www.oss.ba објављује личне податке малољетних лица из кривичних поступака који се према њима воде.

Приговор због објављивања пресуда на е-огласној табли суда, ради достављања

Сличан претходном је и случај објављивања кривичних пресуда и других писмена донесених у кривичном поступку путем електронске огласне плоче суда, у сврху њихове доставе. Приговор је упућен против Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине у вези са увођењем електронске огласне табле на којој се објављују одлуке из којих су видљиви лични подаци који се не смију објављивати, као што су јединствени матични број, те други подаци као што су имена лица оштећених сексуалним деликтима.

Неспорно је да је процесним законима утврђена могућност објављивања писмена на огласној табли у случају да се због непознатог боравишта примаоца достава не може извршити на друге, уобичајене начине. Међутим, то не значи да се може објавити комплетан садржај писмена, без икаквих ограничења када су у питању лични подаци. И поред тога што закони дозвољавају могућност објаве писмена, и даље постоји законска обавеза заштите личних података садржаних у овим писменима, на начин да се на електронској огласној табли суда и дневним новинама не објављује цјелокупан садржај писмена са пуним обимом личних података. Објавом кратког садржаја писмена са личним подацима у довољном обиму за остваривање сврхе те објаве остварује се и заштита приватности лица на која се односе та писмена, а уједно је остварена и сврха уредне доставе.

Када је у питању достава писмена у кривичним стварима, ситуација је знатно сложенија, па је наложена потпуна обустава објаве кривичних пресуда и других писмена донесених у кривичном поступку путем електронске огласне плоче суда. Чињеница је да је увођењем електронске огласне плоче дата могућност приступа личним подацима неограниченом броју лица, далеко већем кругу лица него што је то случај када се писмено, у циљу достављања истиче на огласној плочи суда. Чињеница је такође да су далеко веће могућности преузимања, измјене садржаја и трајног складиштења личних података садржаних у писменима, односно кривичним пресудама објављених путем електронске огласне табле, дакле Интернета, него приликом њихове објаве на огласној плочи. Такође, у погледу објаве кривичних пресуда и других писмена суда путем електронске огласне плоче неопходно је имати у виду чињеницу да оне садрже и личне податке лица које су учесници у кривичном поступку; а којима се не врши достава писмена на овај начин. У овом случају мора се поштовати право на заштиту приватности ових лица. Посебна заштита мора бити пружена малолетним и другим рањивим лицима, као и жртвама кривичних дјела, свједоцима и породицама осумњичених, оптужених и осуђених лица. У сваком случају, треба обратити посебну пажњу на штетне посљедице које објава на Интернету оних информација које омогућавају њихову идентификацију може имати по ова лица. Високи судски и тужилачки савјет је привремено обуставио функционалност електронске огласне плоче судова, до изналажења најбољег трајног рјешења.

Приговор због обраде личних података у вршењу управног надзора

Значајан је био и приговор представника Европског универзитета студената основних студија I, II и III циклуса из Брчког, а односи се на обраду личних података студената приликом оцјене рада Универзитета, од стране Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Одјељења - Одјела за образовање. Наиме, Одјељење је рјешењем наложило Европском универзитету да му, између осталог, достави цјелокупне досијее студената у копији или оригиналу, за шта су подносиоци приговора сматрали да ти подаци о студентима немају никакав значај за оцјену рада Универзитета, али да се из истих може утврдити национални састав студената, што представља посебну категорију података, чије је прикупљање изричито забрањено одредбом члана 9. став (1) Закона. Неспорно је да, сходно релевантним законским одредбама, Одјељење може имати увид у документацију високошколске установе, у циљу утврђивања чињеничног стања и доношења правилне и законите одлуке. Истовремено, обавеза високошколске установе је да на захтјев Одјељења у захтијеваном року достави све тражене информације и документе потребне за извршавање његових дужности. Међутим, Законом о високом образовању није у потпуности прописана документација коју је високошколска установа дужна доставити Одјељењу, потребну за извршавање његове дужности, због чега је обавеза Одјељења да као контролор личних података, обрађује минималан обим података који је неопходан за испуњење конкретне сврхе. Одјељење може, у евентуалним случајевима утврђене неправилности или незаконитости, задржати копију документа као доказ у поступку на основу којег је донијело одлуку, а не на начин да унапријед изузима цјелокупну предметну документацију у оригиналу или копији и прије него што је спроведен поступак управног надзора. Узимањем оригинала или копије персоналних досијеа студената обрађују се лични подаци у већој мјери и обиму него што је потребно, јер се отвара могућност да се на тај начин трајно документују сви наведени подаци. На овај начин, у смислу заштите права на приватност, ствара се неоправдан ризик од злоупотребе личних података, имајући у виду да се иста сврха може постићи непосредним увидом у исти и сачињавањем записника или неког другог акта којим ће се констатовати утврђено стање. Осим што је покренут управни спор пред Судом Босне и

Херцеговине због поништења предметног рјешења, Агенција нема других сазнања о извршењу наложених управних мјера.

Приговор због тражења на увид личне карте приликом овјере здравствене књижице

Приликом овјере здравствене књижице у пословницама Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево од грађана је тражена на увид лична карта, у супротном, не може се овјерити здравствена књижица. Управо због наведеног, Агенција је у једном случају рјешавала по приговору поднесеном против Завода. Сходно одредбама Закона о личној карти држављана Босне и Херцеговине, држављанин може имати само једну личну карту и није дужан да је да на увид ако то није предвиђено законом, што свакако није прописано у Закону о здравственом осигурању.

Као основ за овакво поступање Завод наводи Упутство о садржају и облику здравствене легитимације којим је прописано да здравствена легитимација важи уз личну карту. Иако Упутство као акт ниже правне снаге од закона, не може бити ваљан правни основ за тражење на увид личне карте, истим је прописано да се здравствена легитимација овјерава прије коришћења здравствене заштите, а да је здравствена установа дужна провјерити идентитет осигураног лица које тражи здравствену заштиту и важност, односно овјеру здравствене легитимације од стране Завода. Дакле, ни Упутством није прописана могућност вршења увида у личну карту приликом овјеравања здравствене књижице, него коришћења здравствене заштите. Овдје је битно истаћи да се приликом овјеравања здравствене књижице не користи здравствена услуга, већ провјерава испуњење услова за коришћење бесплатне здравствене заштите. Резултат спроведеног поступка у конкретном случају је престанак тражења на увид личне карте приликом овјеравања здравствене књижице од носилаца личних података, али је покренут управни спор од стране Завода, у циљу поништења рјешења Агенције којим је забрањено напријед наведено поступање.

Приговор због откривања података о плати

Један од приговора који је Агенција одбила као неоснован био је у вези са изношењем података о нето плати подносиоцице приговора на састанку начелника одјељења Клиничког центра „Касиндо“ Источно Сарајево. Приговор је поднесен против в.д. директора клиничког центра и болничке службе. У спроведеном поступку утврђено је да је в.д. директор клинике на састанку начелника одјељења клинике изнио податак о нето плати подносиоцице приговора, али да приговор није основан. Наиме, треба имати у виду чињеницу да је клиника јавна установа, чији је оснивач Република Српска из чијег буџета се иста финансира. Плата и друге новчане исплате које се финансирају из буџетских средстава сматрају се јавним податком и као такве могу бити објављене уколико околности сваког појединог случаја то захтијевају, осим у дијелу који је обухваћен личним факторима сваког појединог лица. Према томе, износ основне плате запосленика из које су видљиви подаци, а односе се на проценат минулог рада, чланарину за синдикат, кредите, алиментацију и друге обуставе које су специфичне за конкретно физичко лице, не могу бити јавно доступне без икаквих ограничења.

Дакле, податак о нето плати подносиоцице приговора изнесен на стручном колегијуму, штавише, не може се сматрати јавним изношењем нето плате без икаквог ограничења, с обзиром да су са висином исте упознати само начелници одјељења. С друге стране, треба узети у обзир и чињеницу да је податак о висини нето плате изнесен на састанку стручног колегијума који је практично савјетодавни орган директору и да исти може разматрати

питања од заједничког интереса за функционисање клинике и унапређења рада, права и обавеза љекара и осталих запосленика, као и друга питања за која постоји интерес и потреба. Када се узму у обзир одредбе релевантних прописа, може се закључити да новчане исплате које се врше у јавном сектору, јесу информације које треба да буду доступне и транспарентне, осим личних карактеристика и одређења која се односе на појединца као носиоца личних података. Управо чињеница да је подносиатељица приговора запослена у јавној установи из чијих средстава остварује примања и остале накнаде, указује на то да не може уживати право на приватност у оној мјери коју Закон о заштити личних података пружа неким другим лицима, нпр. у приватном сектору.

Напомена: Из 2012. пренесно је 12 приговора за које су рјешења донесена у 2013.

3.5.2. Извјештаји о одбијеним захтјевима носилаца података

У складу са чланом 28. став (4) Закона прописано је да је контролор дужан поднијети годишњи извјештај о одбијеним захтјевима носилаца података. Имајући у виду да контролори не извршавају ову законску обавезу, Агенција је државним органима свих нивоа власти, здравственим установама, комерцијалним банкама, телеком оператерима и контролорима из области електро-енергетске дјелатности упутила позив да доставе извјештаје о томе да ли су имали одбијених захтјева носилаца података.

Достављено је 45 извјештаја контролора у области здравства. Значајно је истаћи да је примијећен већи степен одговорности код достављања извјештаја од стране контролора из мањих средина као што су Власеница, Шамац, Шипово, Козарска Дубица у односу на веће здравствене центре. Из достављених извјештаја произлази да је било 6 одбијених захтјева носилаца података.

Што се тиче других контролора којима је упућен захтјев за достављање извјештаја, за примили смо као повратне информације 22 извјештаја институција БиХ, 42 извјештаја ентитетских, кантоналних и општинских органа управе, установа и судова, 3 извјештаја телеком оператера, 2 извјештаја електропривреде, 12 извјештаја комерцијалних банака и 1 извјештај микрокредитне организације.

Из достављених извјештаја је видљиво да не постоји довољан степен разумијевања садржаја захтјева те је нпр. Пореска управа ФБиХ доставила извјештај у коме су наведени подаци о одбијеном приступу подацима генерално, а не извјештај о одбијеним захтјевима носилаца података.

Значај достављања годишњих извјештаја о одбијеним захтјевима носилаца личних података је да се сагледа колико контролори поштују права носилаца података на информације о томе које податке исти контролор о њему посједује, с ким их је евентуално размијенио, колико их дуго има обавезу чувати и сл., те колико сами носиоци података знају да имају право на те информације. Исто тако, Законом су прописани услови када контролор може одбити захтјев носиоца података на приступ његовим личним подацима.

У складу са чланом 28. став (1) Закона, контролор података није дужан пружити информацију о обради личних података нити омогућити приступ личним подацима, ако би се тиме могла нанети значајна штета легитимним интересима следећих категорија у Босни и Херцеговини:

- а) државне безбједности;
- б) одбране;
- ц) јавне безбједности;

- д) превентиве, истраге, откривања кривичних дјела и гоњења извршилаца, те повреде етичких правила професије;
- е) важним привредним и финансијским интересима, укључујући монетарна, буџетска и пореска питања;
- ф) инспекцијским и другим контролним дужностима;
- г) заштити носиоца података или права и слобода других.

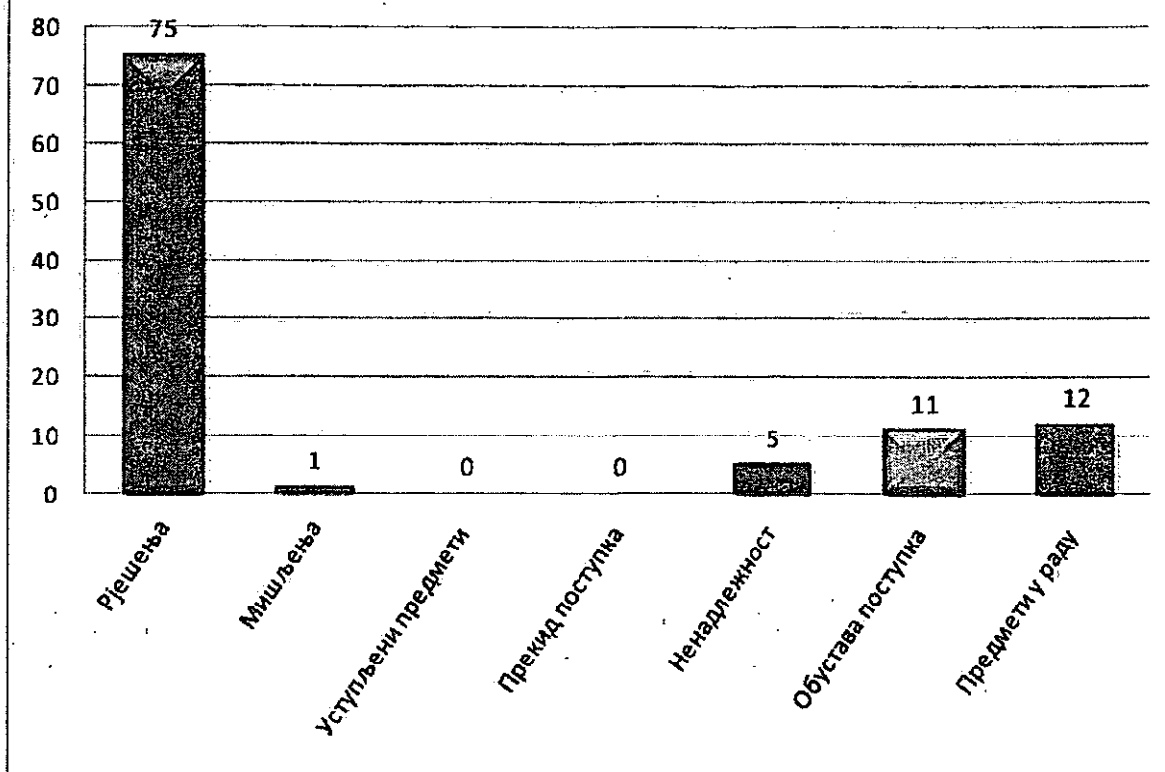
(2) Оваква ограничења дозвољена су само у мјери у којој су потребна у једном демократском друштву у једну од наведених сврха.

(3) Контролор података навешће разлог због којег је одбијен захтјев за достављање информације носиоцу података о обради његових личних података.

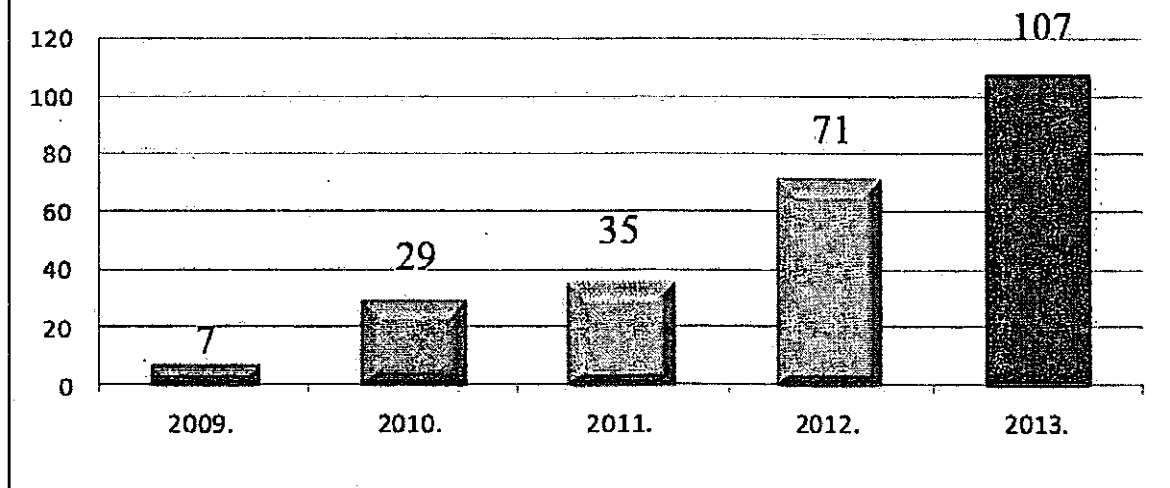
3.5.3. Упоредни подаци за 2009 – 2013

ПРИГОВОРИ					
	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Укупно приговора</i>	7	29	35	71	107
<i>Рјешења</i>	7	17	23	55	75
<i>Мишљења</i>	0	7	1	2	1
<i>Уступљени предмети</i>	0	1	0	0	0
<i>Закључак због прекида поступка</i>	0	0	4	1	0
<i>Закључци због ненадлежности</i>	0	0	2	7	5
<i>Закључци због обуставе поступка</i>	0	0	0	7	11
<i>Предмети у раду</i>	0	1	5	2	12

Обим приговора у 2013.

Приговори од 2009. до 2013.

3.6. Поступци по службеној дужности

Агенција је у 2013. извршила укупно 34 поступка по службеној дужности од чега 13 поступака по службеној дужности без вршења инспекцијског надзора.

3.6.1. Рјешавање по службеној дужности

Највећи број поступака по службеној дужности односио се на тражење и прикупљање увјерења о некажњавању, увјерења о невођењу кривичног поступка, лекарског увјерења, копије личне карте и возачке дозволе у конкурсној процедури. Једанаест поступака у вези са наведеним је вођено према Министарству безбједности Босне и Херцеговине - два поступка, Основном суду у Бијељини, Заводу за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине, Независном одбору за избор и ревизију Скупштине Посавског кантона, Независној комисији за избор и ревизију Скупштине Херцеговачко – неретванског кантона, Комисији за избор и именовања Скупштине Посавског кантона, ЈУ Центар за социјални рад Лукавац, ЈУ Основна школа „Сеоница“ Коњиц, Приватној средњој школи с правом јавности „ВЕРБУМ“ Мостар, те Микрокредитној фондацији „Санрајз“ Сарајево.

Исто тако, значајан број поступака по службеној дужности односио се на незаконито тражење копије личне карте и обраду јединственог матичног броја у оквиру различитих поступака, па је исти спроведен у односу на осам контролора: Одјељење за јавну безбједност Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Аутопревоз“ а.д. Бања Лука, „Централ компани“ д.о.о. Бања Лука, „Бочац турс“ д.о.о. Бања Лука, „АСА ПВА“ д.о.о. Сарајево, „Меркатор БХ“ доо Сарајево, Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Извршна јединица Источно Сарајево, те БХ Телеком д.д. Сарајево, Дирекција Зеница.

Три поступка су спроведена у вези са обрадом личних података путем видео-надзора и то код следећих контролора: Федерално министарство здравства, Завод за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине и *The Club* – Керим Бичакчић. У два случаја поступак је обустављен закључком, док је Заводу за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине забрањено да снима улицу и простор којим се крећу пролазници ван службеног простора Завода, те да обраду личних података путем видео-надзора регулише у складу са том сврхом.

Два поступка су се односила на обраду личних података овлашћених лица/заступника пословних субјеката у поступку регистрације, те су донесена рјешења у односу на Општински суд у Тузли и Окружни привредни суд у Бијељини.

Законитост обраде личних података у бази података компанија и физичких лица са простора Балкана био је предмет два поступка по службеној дужности, од којих је један спроведен у „Еуроимпекс-Ан“ д.о.о. Завидовићи, а други у „Артворк ИТ“ - Омерашевић Арнес. Оба поступка су у раду.

У једном поступку по службеној дужности утврђивала се законитост обраде биометријских података запослених у ЈУ Завод за заштиту здравља студената Универзитета у Сарајеву, у сврху евиденције долазака на посао и одлазака са посла, те објаве листе запосленика – привремено спријечених за рад због болести са назначеним периодом спријечености на огласној табли.

Предмет рјешавања у једном поступку по службеној дужности било је утврђивање законитости обраде личних података ученика и наставног особља основних и средњих школа са подручја Кантона Сарајево путем службене Интернет странице www.emis.edu.ba, у односу на Министарство за образовање, науку и младе Кантона Сарајево. Поступак још увијек није окончан.

У овом дијелу издавајемо два рјешања која су због специфичности проблематике и важности поштовања наложених управних мјера од изузетног значаја за закониту обраду личних података.

Обрада личних података у току Пописа становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини 2013.

У првом случају значајно је истаћи да је на основу 15 пријава упућених Агенцији од стране грађана и Удружења грађана „Зашто не“, покренут поступак по службеној дужности у предмету заштите личних података приликом пописа становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини 2013. Попис становништва је од великог значаја за сваку државу, па тако и Босну и Херцеговину. Међутим, треба имати у виду и да се приликом пописа обрађује огроман обим личних података грађана, које је потребно на адекватан начин заштити, а нарочито податке који спадају у посебну категорију као што је, на примјер, националност. Повјерљивост података подразумијева заштиту у свакој фази пописа, почевши од уписивања података у пописнице на терену, заштите података у пописницама у даљем периоду. Ово значи да грађанима треба гарантовати повјерљивост личних података, тако да ће бити заштићени као строго повјерљиви од свих оних који су запослени или ангажовани на попису, а имају приступ пописном материјалу и личним подацима. Неспорно је да пописивачи након дневног пописа попуњене пописнице носе кући, што управо чини ону директну опасност за повреду права сваког пописаног грађанина. То доприноси повећању бојазни грађана да ће доћи до нарушавања њихове приватности, па је нужно предузети мјере које отклањају или умањују њихову бојазан.

Имајући у виду обавезу контролора да донесу План безбједности и обавезу по Закону о попису да се заштита личних података осигура у складу са Законом, Агенција је наложила Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, Федералном заводу за статистику и Републичком заводу за статистику Републике Српске да преиспитају постојеће техничке и организационе мјере за безбједност личних података који се обрађују приликом пописа становништва, станова и домаћинства у Босни и Херцеговини 2013. у циљу потребе њиховог побољшања, што би, у коначници, требало резултирати отклањањем сумње у повреду права на приватност код грађана.

Надаље, право на увид у личне податке за сваког грађанина за које је податке дао други члан домаћинства произлази из члана 27. Закона који прописује да ће контролор на захтјев носиоца личних података исправити, избрисати или блокирати податке за које се утврди да су нетачни или да су погрешно наведени или обрађени на други начин који је супротан закону или правилима који се односе на обраду података. Надаље, за право на увид и исправку личних података небитна је чињеница гдје се пописнице налазе, код пописивача или у просторијама пописне комисије локалне самоуправе. Да ли ће вршење увида бити омогућено одмах на лицу мјеста или у заказано вријеме, као и друга процедурална питања, ствари су које су контролори требали успоставити својим процедурама. Како би код грађана била отклоњена сумња у законитост и исправност спровођења пописа у Босни и Херцеговини, потребно је да контролори на јасан и недвосмислен начин информишу грађане о њиховом праву на исправку, брисање или блокирање података и, самим тим, на могућност

вршења увида у пописницу која садржи њихове личне податке. С тим у вези, Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Федерални завод за статистику и Републички завод за статистику Републике Српске су упозорени да грађанима за које су податке дали чланови домаћинства, као и осталим грађанима који основано посумњају у тачност података, омогуће увид у пописницу која садржи њихове личне податке.

Обрада јединственог матичног броја и копије личне карте на основу подзаконских аката

У другом случају рјешавано је у предмету заштите личних података у поступку давања овлашћења физичким лицима за израду просторно-планске документације, израду техничке документације, грађење, надзор над грађањем, ревизију техничке документације. Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине донијела је Правилник о давању овлашћења физичким лицима за пројектовање, грађење, надзор над грађањем и ревизију пројектне документације којим је прописано да се уз захтјев за издавање лиценце прилаже копија личне карте или копија радне дозволе, те је прописана и обрада јединственог матичног броја лица које подноси захтјев за лиценцу, односно лица којем се издаје лиценца.

Хомогеност правног система и хијерархија прописа захтијева да овај Правилник, као нормативни акт ниже правне снаге, буде у складу са законом на основу којег се доноси, као и другим законима. У конкретном случају обрада јединственог матичног броја није законом прописана, што значи да се не може прикупљати јединствени матични број од лица која подносе захтјев за лиценцу, нити уписивати у Регистар лиценци као евиденцију о издатим лиценцама, и коначно уписивати у лиценцу која представља појединачан управни акт. Чињеница да је обрада јединственог матичног броја прописана Правилником не даје легитимитет таквој обради, јер Правилник није у складу са релевантним прописима.

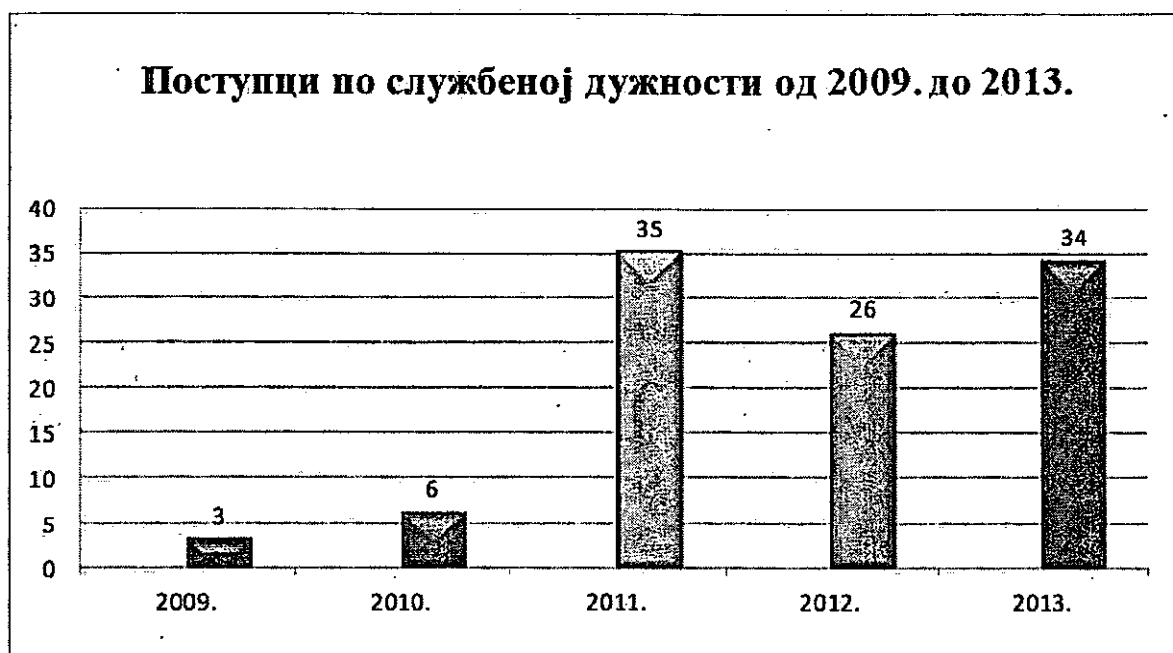
Надаље, ни прописивање обраде јединственог матичног броја Законом о просторном планирању и грађењу не значи да је таква обрада у складу са принципима обраде личних података, јер се сврха у коју се јединствени матични број обрађивао може постићи и без обраде истог.

Лична карта представља исправу која служи првенствено за идентификацију, а потом и доказивање других чињеница уписаних у исту, што подразумијева и чињеницу држављанства. Међутим, узимање копије личне карте превазилази мјеру и обим обраде личних података, с обзиром да се идентификација подносиоца захтјева и чињеница његовог држављанства може остварити и на друге начине који су законити и дозвољени. Лична карта садржи много више података од оних који су потребни за остваривање сврхе у конкретном случају. Штавише, подаци наведени у њима могу бити лако искоришћени, односно злоупотријебљени.

У вези са напријед наведеним рјешењем је забрањено Одјељењу за јавну безбједност Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине да обрађује јединствени матични број физичког лица које подноси захтјев и којем се издаје лиценца, те је наложено да блокира, избрише и/или уништи јединствени матични број физичког лица којем је издата лиценца; као и да прикупља копију личне карте физичког лица које подноси захтјев за издавање лиценци, па је наложено да уништи копије личних карата прикупљене у поступку издавања лиценци. Исто тако, наложено је да иницира измјене Правилника о давању овлашћења физичким лицима за пројектовање, грађење, надзор над грађањем и ревизију пројектне документације у смислу отклањања напријед наведеног.

3.6.2. Упоредни подаци за 2009 – 2013

ПОСТУПЦИ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ					
	2009	2010	2011	2012	2013
Укупно поступака по службеној дужности	3	6	35	26	34

3.7. Кажњавање – прекршајни налози

Током извјештајног периода издато је 7 (седам) прекршајних налога како слиједи:

1. Дана 25.02.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 300,00 КМ, начелнику Јединице за професионалне стандарде Министарства унутрашњих послова Републике Српске, због неизвршавања управних мјера наложених рјешењем Агенције. Прекршајни налог реализован, уз 20,00 КМ таксе на име прекорачења рока за добровољно плаћање.
2. Дана 25.03.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 500,00 КМ, Министарства стамбене политике Кантона Сарајево, због прикупљања овјерене копије личне карте и потврде о мјесту пребивалишта/боравишта од кандидата који се пријављују на Јавни позив за утврђивање Листе кандидата који могу обављати послове представника етажних власника. Прекршајни налог реализован.
3. Дана 04.12.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 1.000,00 КМ, предсједнику Управе ЈП Хрватске телекомуникације д.д Мостар, због неизвршавања рјешења Агенције број: УП1 03-1-37-7-22/12 од 02.04.2012. и настављања континуираног прикупљања ЈМБ физичких лица која намјеравају засновати

*Sarajevo-Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Vilsonovo šetalište broj 10.,
Tel/ Tel ++387 33 726 250, faks/ Faks 726 251*

преплатнички однос за коришћење телекомуникационих услуга. Прекршајни налог није реализован.

4. Дана 27.12.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 550,00 КМ, директору ЈУ Основна музичка школа Илица, због тога што није донио Одлуку која садржи правила обраде личних података путем видео-надзора, што није истакао обавијест о вршењу видео-надзора, те што снимке видео-надзора користи супротно сврси због које је исти успостављен. Прекршајни налог није реализован.
5. Дана 27.12.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 500,00 КМ, потпредсједнику Управног одбора Микрокредитне фондације „Санрајз“ Сарајево, због захтијевања и прикупљања увјерења о некажњавању од носилаца личних података, у конкурсној процедури, што је супротно релевантним правним прописима. Прекршајни налог је реализован.
6. Дана 27.12.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 500,00 КМ, директору Приватне средње школе с правом јавности „ВЕРБУМ“ Мостар, због захтијевања и прикупљања увјерења о некажњавању од носилаца личних података, у конкурсној процедури, што је супротно релевантним правним прописима. Прекршајни налог није реализован.
7. Дана 30.12.2013. издат је прекршајни налог којим је изречена новчана казна у износу од 500,00 КМ, директору II Основне школе Широки Бријег, због захтијевања и прикупљања увјерења о некажњавању од носилаца личних података, у конкурсној процедури, што је супротно релевантним правним прописима. Прекршајни налог није реализован.

3.7.1. Упоредни подаци за 2009 – 2013

ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ					
	2009	2010	2011	2012	2013
Укупно прекршајних налога	0	0	1	10	7
Контролору	0	0	0	0	0
Одговорном лицу	0	0	1	6	6
Запосленом у контролору	0	0	0	2	1
Јавни орган	0	0	1	4	5
Правно лице	0	0	0	4	2
Физичко лице	0	0	0	0	0

3.8. Управни спорови

У извјештајном периоду није окончан ниједан управни спор покренут пред Судом Босне и Херцеговине, против коначних рјешења Агенције.

У току 2013. покренуто је 12 (дванаест) управних спорова која се воде пред Судом Босне и Херцеговине против коначних рјешења Агенције. Од укупног броја 7 (седам) управних спорова је покренуто тужбом од стране јавног органа као контролора, 2 (двије) од стране правних лица као контролора, те 3 (три) од стране физичког лица.

Напомене ради, до краја 2013. пред Судом Босне и Херцеговине покренуто је укупно 30 (тридесет) управних спорова од којих је ријешено 10 (десет), док је 20 (двадесет) тужби још увијек неријешено.

3.8.1. Упоредни подаци за 2009 – 2013

УПРАВНИ СПОРОВИ					
	2009	2010	2011	2012	2013
Укупно управних спорова	4	4	3	6	13
Ријешено	4	4	2	0	0
Ријешено у корист Агенције	4	3	2	0	0
Неријешено	0	1	1	6	13

3.9. Мишљења

3.9.1. Стручна мишљења Агенције

У извјештајном периоду дато је 215 (двје стотине петнаест) мишљења по захтјевима различитих контролора, али и носилаца личних података. Јавним органима дата су 94 (деведесет четири) стручна мишљења, правним лицима су дата 23 (двадесет три), а физичким лицима 98 (деведесет осам) стручних мишљења.

Највећи број мишљења, Агенција је дала у вези са сљедећим питањима обраде личних података:

- обрада јединственог матичног броја у сврху закључивања уговора,
- обрада личних података из казнене евиденције и издавања увјерења о некажњавању, увјерења да се не води кривични поступак и љекарског увјерења,
- обрада личних података у конкурсној/огласној процедури,
- давање података запослених у јавним органима о њиховим примањима,
- примања јавних званичника,
- коришћење копије личних докумената у различитим поступцима (личне карте, пасоша и пријаве пребивалишта/боравишта),
- обрада биометријских података као посебне категорије личних података, најчешће отисака прста у сврху контроле присуства на послу,
- објављивање података о утврђеном сукобу интереса,
- обрада личних података путем видео-надзора,
- објављивање личних података на Интернету и огласним таблама,
- давање података из медицинског картона и дознака о привременој спријечености за рад у различите сврхе,
- достављање личних података „ЈРЦ“ кредитном бироу од стране комуналних предузећа,
- обрада личних података од стране управитеља у зградама,
- достављање личних података одборницима, делегатима и заступницима у општинама и скупштинама на различитим нивоима власти у Босни и Херцеговини, и др.

У овом дијелу издвојићемо неколико мишљења која, због теме на коју се односе, имају велики значај, како за оне који су тражили мишљење Агенције, тако и за свакодневне животне ситуације носилаца личних података. Та мишљења се односе на:

- достављање личних података Америчкој порзеној управи (ИРС),
- објављивање информација о утврђеном сукобу интереса,
- објављивање листе примања стотину грађана Федерације Босне и Херцеговине са највишим укупним примањима,
- објављивање података о пословним субјектима и обртима у вези са вршењем инспекцијског надзора,
- копирање правоснажних судских одлука у поступцима у којима није искључена јавност на основу захтјева трећих лица која нису странке у поступку,
- обрада личних података у судским извјештајима објављеним на службеним веб страницама правосудних органа Босне и Херцеговине,
- поступање по захтјевима за приступ информацијама.

Достављање личних података Америчкој пореској управи (ИРС)

На захтјев Волксбанк БХ д.д. Сарајево дато је мишљење у вези са законитошћу преноса личних података Америчкој порзеној управи (ИРС) пореских обвезника САД, држављана САД, те лица која посједују зелену карту, а која имају отворене рачуне у Банци, у складу са америчким Законом против утаје пореза, познатим под скраћеницом *FATCA*.

У мишљењу је наглашено да се овакав пренос личних података може вршити само онда када је наведена радња прописана Законом или прописом донесеним на основу Закона, уз сагласност носиоца личних података или у неком од случајева који дозвољавају обраду личних података без сагласности. С тим у вези, препорука Агенције је да би, уколико Банка не може добити сагласност носиоца података, у случају преноса појединих личних података пореских обвезника из реда физичких лица и достављања тих података пореским властима у другој држави, за такву радњу обраде морао да постоји одговарајући правни основ утврђен у Закону или релевантном међународном споразуму, те би се даља обрада и коришћење тих података могла вршити само у сврху одређену тим Законом или међународним уговором, односно споразумом, којим су дефинисане обавезе достављања у вези са достављањем личних података иностраном пореском органу, као што је у овом случају Америчка пореска управа. Уколико за пренос личних података, као и даље коришћење тих података, не постоји правни основ, односно упориште у Закону или релевантним међународним уговору, нити сагласност носиоца података, а даља обрада и коришћење података би се након преноса вршила у сврху различиту од оне за коју је обрада одређена, таква обрада, са становишта Закона, не би била допуштена, а самим тим ни изношење личних података из Босне и Херцеговине.

С обзиром на законодавство и политике Европске уније, битно је напоменути да је Радна група члан 29. (the Article 29 Working Party), која је установљена под Директивом 95/46/ЕЦ Европског парламента и Савјета од 24. октобра 1995. о заштити појединаца у погледу обраде личних података и о слободном кретању таквих података 21.06.2012, усвојила писмо за Директорат за порезе и царинску унију (DG TAXUD) којим се у конкретном питању објашњава заштита личних података и изношење података у треће земље.

Писмо се може преузети на следећем линку:

*Sarajevo-Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Vilsonovo šetalište broj 10.,
Tel/ Tel ++387 33 726 250, faks/ Faks 726 251*

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/other-document/files/2012/20120621_letter_to_taxud_fatca_en.pdf

Објављивање информација о утврђеном сукобу интереса

Мишљење које се односи се на објављивања информација о утврђеном сукобу интереса, дато је Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске. У мишљењу је истакнуто да јавни интерес представља спону између Закона о заштити личних података и Закона о слободи приступа информацијама. С једне стране, утврђен јавни интерес је правни основ за давање личних података, јер је исти изнад појединачног, приватног интереса. С друге стране, право на приступ информацијама под контролом јавних органа има за циљ да грађани учествују у јавном животу на адекватан начин, што ће, између осталог, допринијети спрјечавању злоупотребе јавне администрације, спрјечавању корупције и изградњи професионалне администрације, а што ће бити гарант основним вриједностима демократских друштава као што су, прије свега, владавина права и поштовање људских права и слобода. Дакле, када се ради о одлукама којима је утврђен сукоб интереса, Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске, не само да може објавити такву одлуку, него би и требало, што би свакако било у духу правичности.

Објављивање примања стотину грађана Федерације Босне и Херцеговине са највишим укупним примањима

Мишљење које заслужује посебну пажњу односи се на објаву листе примања стотину грађана Федерације Босне и Херцеговине са највишим укупним примањима, које је достављено Пореској управи Федерације Босне и Херцеговине. У мишљењу је наглашена нужност разликовања између запослених у приватном сектору и запослених у јавном сектору, те тиме и њихових примања. Без сумње, не могу се једнако третирати приходи остварени у приватној фирми чији је власник физички или други правни субјект, те која је основана у циљу стицања добити, и приходи јавног органа који је основала држава или друга политичко-територијална јединица, у корист друштвене заједнице. За разлику од приватног сектора, буџет у јавном сектору доноси законодавна власт и исти представља план прихода и расхода дате политичко-територијалне јединице, те се између осталог, базира на принципу транспарентности. С обзиром да се јавна буџетска средства формирају из пореза и других прихода које плаћају грађани, несумњиво је оправдано грађане непосредно, или посредством заступника и делегата, упознати са радом јавних органа и трошењем буџетских средстава, што представља једну од основних претпоставки контроле. Дакле, запослени у јавном органу су корисници буџетских средстава, те стога не могу уживати заштиту на приватност у погледу обраде личних података у оној мјери у којој се та заштита Законом осигурава физичком лицу у приватном сектору или неким другим „обичним“ животним ситуацијама. Осим наведеног, подаци о примањима запослених у јавном органу указују на начин трошења буџетских средстава, што превентивно може дјеловати на незаконите радње или корупцију тог јавног органа, те се стога несумњиво може рећи да је објављивање овакве информације у јавном интересу. Што се тиче личних података који се односе на звање и занимање, са аспекта заштите личних података нема сметње да се исти подаци учине јавним, јер се тиме не задире у приватност лица запослених у јавном органу.

Управо је ово једна од ситуација коју је Агенција покушала да ријешити кроз измјене и допуне Закона о слободи приступа информацијама.

Објављивање података о пословним субјектима и обртима

Федералној управи за инспекцијске послове дато је мишљење у вези са објављивањем података о пословним субјектима и обртима у вези са вршењем инспекцијског надзора. У мишљењу је наведено да у оквиру јавних података о пословним субјектима, садржаних у рјешењима о регистрацији, постоје и лични подаци овлашћених лица, односно заступника, али с обзиром да је објављивање истих прописано Законом о регистрацији пословних субјеката у у Федерацији Босне и Херцеговине, то не постоје сметње за њихово објављивање од стране Федералне управе за инспекцијске послове. Дакле, објављивање података о називу, идентификационом броју, тачној адреси пословног субјекта, тачном имену и презимену овлашћених лица, обиму овлашћења и положају у оквиру истог (нпр. друштва са ограниченом одговорношћу које се бави транспортом нафте и нафтних деривата) представља законом прописану обраду јавних података, те у односу на исту не постоје сметње у погледу Закона о заштити личних података. Исто се односи и на јавне информације о регистрованим обртима, садржаних у Обртном регистру. Дакле, обрада јавних података о регистрованим пословним субјектима и обртима у Федерацији Босне и Херцеговине, који се односе на називе, тачну адресу и идентификациони број не представља обраду личних података физичких лица, те се сходно наведеном на исте податке не примјењују одредбе Закона, док је објављивање податка о имену и презимену овлашћеног лица, односно власника обрта, прописано законом усљед чега не постоје сметње у погледу њиховог објављивања.

Копирање правоснажних судских одлука у поступцима у којима није искључена јавност на основу захтјева трећих лица која нису странке у поступку

Основном суду у Добоју дато је мишљење у вези са захтјевима трећих лица која нису странке у поступку, за копирање правоснажних судских одлука у поступцима у којима није искључена јавност. Наиме, сходно Закону о слободи приступа информацијама, начелно све одлуке суда могу бити учињене доступним, па и копије пресуда. У сваком случају ће бити доступне јавности уколико се утврди да је саопштавање информација оправдано јавним интересом. Међутим, тешко је замислити ситуацију која је оправдана јавним интересом да се јавности учини доступним адреса становања неког лица, број мобилног телефона и слично, али је сасвим оправдано и потребно учинити доступном судску одлуку са пуним именом и презименом осуђеног лица за кривична дјела која не застаријевају, као што су дјела ратног злочина уз потребно редиговање података о жртвама злочина и слично. Осим кривичних дјела против човјечности, за која се по Препоруци РЕЦ (2003)13 Одбора министара у земљама чланицама о медијској дистрибуцији информација у вези са кривичним поступцима не примјењују ограничења у односу на то да ли је у току кривични поступак, те да ли је издржана казна, за сва друга дјела потребно је у складу са овом Препоруком водити рачуна о тежини дјела, те протеклу временског периода од издржане казне, ради реинтеграције осуђених лица у нормалне друштвене токове.

Обрада личних података у судским извјештајима објављеним на службеним веб-страницама правосудних органа Босне и Херцеговине

Када је у питању обрада личних података у судским извјештајима објављеним на службеним веб-страницама правосудних органа Босне и Херцеговине, а поводом различитих тумачења мишљења Агенције које је дато у ранијем периоду и у току овог извјештајног периода, још једном смо Високом и судском тужилачком савјету Босне и Херцеговине и Министарству правде Босне и Херцеговине доставили своје мишљење. Тако смо истакли да је неупитан јавни интерес да се учине доступним оптужница и пресуда за кривична дјела које не

застаријевају по домаћем и међународном праву, те нека друга тешка кривична дјела, њиховим објављивањем на службеној веб страници. Такође смо истакли да је потребно водити рачуна о легитимним интересима учесника у поступку као што су жртве и свједоци. Надаље, појашњавајући наше активности у ранијем периоду у вези са овом материјом смо истакли „Агенција је настојала актуелизирати наведену проблематику у смислу изналажења најбољих и практичних рјешења и евентуално предуприједити будуће повреде права на приватност лица, као што је подносилац приговора“, што ни у ком случају не би требало да доведе до повреде других права као што је повреда права на слободу информисања.

Поступање по захтјевима за приступ информацијама

Значајан број предмета Агенција је запримила у вези са рјешавањем конкретних захтјева пристиглих јавним органима по основу Закона о слободи приступа информацијама. Један од таквих случајева је и захтјев за мишљење Града Бања Лука у вези са поступањем по захтјевима за приступ информацијама из регистра предузетника у сврху вођења судских поступака ради наплате дуга, као и поступања по захтјевима за приступ информацијама који се односе на фотокопирање и достављање грађевинских дозвола. Међутим, због ненадлежности Агенције да рјешава по оваквим захтјевима, давана су уопштена мишљења у вези са примјеном основних принципа у погледу обраде предметних личних података прописаних Законом о заштити личних података, када су у питању овакви захтјеви. У овом случају, Агенција је дала мишљење да је досадашња пракса Града била исправна у одбијању захтјева за достављање одређених личних података из Регистра предузетника, као што су јединствени матични број и адреса становања предузетника, с обзиром да није орган управе надлежан за вођење евиденције о личним подацима грађана, него је то у надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске. У дијелу упита који се односи на захтјеве за фотокопирањем и достављањем грађевинских дозвола, битне чињенице су подаци у вези са објектом, који сам по себи представља дио урбанистичке цјелине коју користе и друга лица. Начин плаћања накнаде за уређење грађевинског земљишта и ренте је податак који се односи на извршење прописане обавезе и подразумејева уплату средстава која представљају буџетске приходе. Дакле, управо ове чињенице упућују на то да у поступку издавања грађевинске дозволе инвеститори не могу уживати право на заштиту приватности у погледу обраде личних података у оној мјери у којој им Закон то омогућава у неким другим животним ситуацијама.

3.9.2. Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте

Агенцији су достављени на мишљење Нацрти и Приједлози:

1. Закона о измјенама и допунама Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине, од стране Министарства правде Босне и Херцеговине,
2. Закона о електронском документу, од стране Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине,
3. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине, од стране Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине,
4. Закона о измјени и допуни Закона о граничној контроли, од стране Министарства безбједности Босне и Херцеговине,
5. Закона о измјенама и допунама Закона о слободи приступа информацијама, од стране Министарства правде Босне и Херцеговине,
6. Закона о измјени и допуни Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине од стране Министарства безбједности Босне и Херцеговине,

7. Закона о посредовању у запошљавању, од стране Министарства за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице Кантона Сарајево,
8. Закона о успостави збирног регистра невладиних и непрофитних организација у Босни и Херцеговини од стране Министарства правде Босне и Херцеговине,
9. Закона о посредовању у запошљавању, од стране Министарства за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице Кантона Сарајево.

На сљедеће Преднацрте закона Агенција је доставила одговор да неће давати примједбе, приједлоге или сугестије, већ ће то учинити након разматрања Нацрта у складу са чланом 31. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине:

1. Закона о електронским комуникацијама, достављено Министарству комуникација и транспорта Босне и Херцеговине,
2. Закона о хуманитарним организацијама Босне и Херцеговине, достављено Министарству правде Босне и Херцеговине.

Такође, достављени су на мишљење и подзаконски акти, како слиједи:

1. Одлука о измјенама и допунама Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине, од стране Министарства правде Босне и Херцеговине.
2. Правилник о измјенама и допунама Правилника о садржају, начину вођења и коришћења службених евиденција о странцима, од стране Министарства безбједности Босне и Херцеговине,
3. Правилника о измјенама и допунама Правилника о централној бази података о странцима, од стране Министарства безбједности Босне и Херцеговине,
4. Правилника о вођењу евиденција о стицању и престанку држављанства Босне и Херцеговине, од стране Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине,
5. Правилника о облику, садржају и начину вођења индивидуалних извјештајних образаца и других помоћних образаца за вођење евиденција, као и другим питањима од значаја за индивидуалне извјештајне образце и друге помоћне образце, од стране Федералног министарства здравства.

Други правни акти који су достављени Агенцији на мишљење су:

1. Нацрт заједничке декларације Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине и Федералног министарства транспорта, грађевинарства и урбаног развоја Савезне Републике Њемачке о поступку замјене возачких дозвола, од стране Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине.

У овом дијелу издвајамо неколико мишљења датих на поједине Нацрте Закона, те Одлуку о измјенама и допунама Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине.

Нацрт Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине

Министарству правде Босне и Херцеговине дато је мишљење на Преднацрт, а потом и на Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине, у већи са чланом 2. и члан 4. Нацрта Закона.

Чланом 2. Нацрта предложено је да се у члану 10. став (1) тачка ц) бришу ријечи: „или да му није изречена затворска казна за кривично дјело учињено с умишљајем у складу са кривичним законима у Босни и Херцеговини“. Образложење за предложено правно рјешење

је да је на овај начин извршено усклађивање постојећег текста закона са Законом о заштити тајних података и са одредбама члана 212. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине којим је прописано да никоме није дозвољено тражити од грађана да подносе доказе о својој неусклађености, односно неосуђиваности.

Имајући у виду одредбе члана 212. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, Агенција је дала приједлог да се јасно утврди и пропише која врста кривичних дјела и која висина казне затвора није досљедна за рад у институцијама Босне и Херцеговине, јер није прихватљиво да радни однос у институцијама Босне и Херцеговине може засновати лице које је осуђивано за било коју врсту кривичног дјела независно од висине казне затвора. Уважавајући институт рехабилитације и право сваког лица на ресоцијализацију, предложено рјешење нарочито није прихватљиво са аспекта да је могуће запошљавање лица које је повратник у вршењу кривичних дјела, а нарочито дјела недосљедних за рад у државним органима. Такође, због очите дискриминације лица која се тек пријављују на оглас за заснивање радног односа и привилегованост већ запослених, Агенција је предложила да се ускладе одредбе члана 10. став (1) тачка ц) и члан 66. став (2) Закона у циљу стварања једнаких услова и права свих лица, без обзира на то да ли су већ у радном односу у државном органу или се намјеравају пријавити на оглас ради заснивања радног односа.

Чланом 4. Нацрта Закона предложено је да се иза члана 11. дода нови члан 11.а који гласи: „1. Послодавац је дужан водити Књигу евиденције о запосленима и персоналне досијеје запослених, чији ће садржај и начин вођења бити прописан Упутством о садржају и начину вођења Књиге евиденције о запосленима и персоналних досијеја. 2. Министар правде Босне и Херцеговине ће, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети упутство из става 1. Овог члана. „Образложење за предложено правно рјешење је да би се на овај начин на једном мјесту на брз и ефикасан начин могли утврдити кадровски капацитети запослених у институцији, као и статус запослених.

У вези са овим приједлогом Агенција је дала приједлог да се у прелазним и завршним одредбама пропише да ће са даном ступања на снагу овог Закона престати да важи Закон о евиденцијама у области рада („Службени лист СФРЈ“ бр. 17/90 и „Службени лист РБиХ“ бр. 2/92 и 13/94), односно одредбе истог које се односе на евиденцију о запосленим радницима. Јасно и недвосмислено прописати начин обраде личних података у Књизи евиденције и персоналном досијеју (врсте личних података, да ли се обрађују аутоматски, ручно или комбиновано, у коју сврху, који су рокови обраде личних података, односно колико дуго се чувају и слично).

Нацрт Закона о електронском документу

Министарству комуникација и транспорта Босне и Херцеговине дато је мишљење на Нацрт закона о електронском документу. У члану 13. став (4) Нацрта закона, предвиђено је да „Информациони систем који се користи у радњама с електронским документом мора имати одговарајућу заштиту личних и других података у складу с одредбама закона и других прописа који уређују заштиту личних и других података.“ С обзиром да је у члану 11. став (4) Закона о заштити личних података прописана обавеза свим контролорима, односно обрађивачима, да сачине план безбједности података којим се одређују техничке и организационе мјере за безбједност личних података, те су ближе прописани начин чувања и посебне мјере техничке заштите личних података, као и минималан садржај Плана безбједности којим би се осигурали принципи заштите личних података у Правилнику о начину чувања и посебним мјерама техничке заштите личних података, Агенција сугерише

да предлагач Нацрта закона још једном преиспита потребу прописивања одредбе члана 13. став (4) Нацрта закона са аспекта њене сврсисходности.

Нацрт Закона о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине

Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине дато је мишљење на Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине. Примједбе се односе на нови члан 8. Нацрта Закона, којим се уводи нови члан 146. Наиме, истим је редукована „трећа страна“, те је сугерисано да се усклади додавањем јавног органа који не треба да доказује легитимни правни интерес, него да се у захтјеву позове на ваљан правни основ у складу са законом утврђеним надлежностима. Прописивање да лице на кога се подаци односе има право доказивати легитиман правни интерес против преноса података у поступку рјешавања захтјева за пренос података, може проузроковати проблеме у раду органа. Стога, сматрамо да је прихватљивија одредба којом би се прописало овлашћење органу да одбије захтјев ако се не докаже легитиман правни интерес или ако постоји основана сумња да ће ти подаци бити злоупотријебљени. Коришћење појма „пријемни орган“ представља додатан проблем јер је исти у колизији са претходним ставовима. Стога, Агенција је дала мишљење да наведени члан није у складу са принципима обраде личних података.

Нацрт Закона о граничној контроли

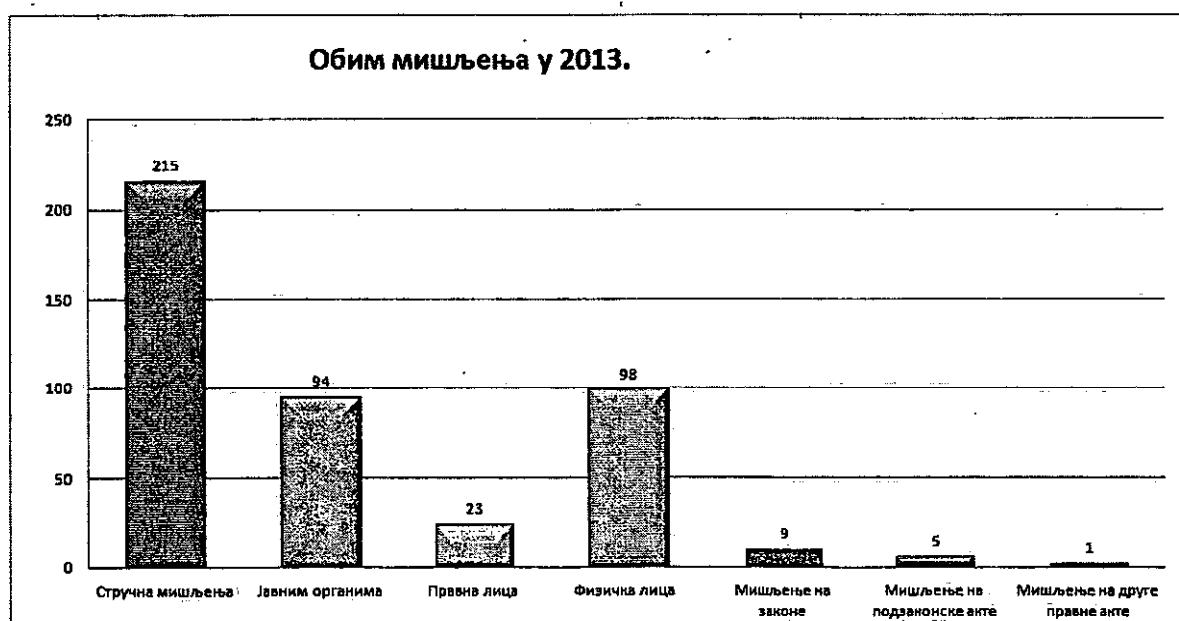
Министарству безбједности Босне и Херцеговине дато је мишљење на Нацрт Закона о измјени и допуни Закона о граничној контроли. Мишљење се односило на нови члан 21а Обавезе авиопревозника, којим се у Закон о граничној контроли преноси Директива Савјета 2004/82 ЕЗ од 29. априла 2004. о обавези превозника да откривају податке о путницима. Наиме, у мишљењу је сугерисано да се овај члан допуни у смислу прописивања обавезе авиопревозника о достављању података који су обавезни, а не најмањи обим података, како норма не би била непрецизна и остављала могућност произвољности да се поред прописаних података доставе и други подаци. Такође, сугерисано је да се дода нови став (б) којим би се наметнула обавеза авиопревозницима да на прикладан начин информишу путнике о достави њихових података. Тиме би се потпуно ускладио предметни закон са Директивом. Исто тако, мишљење се односило и на овлашћење за вођење евиденција, те појмовно одређивање израза „детаљна гранична провјера“, како би се избјегла могућност његовог произвољног тумачења, што може довести до проблема приликом вођења наведених евиденција.

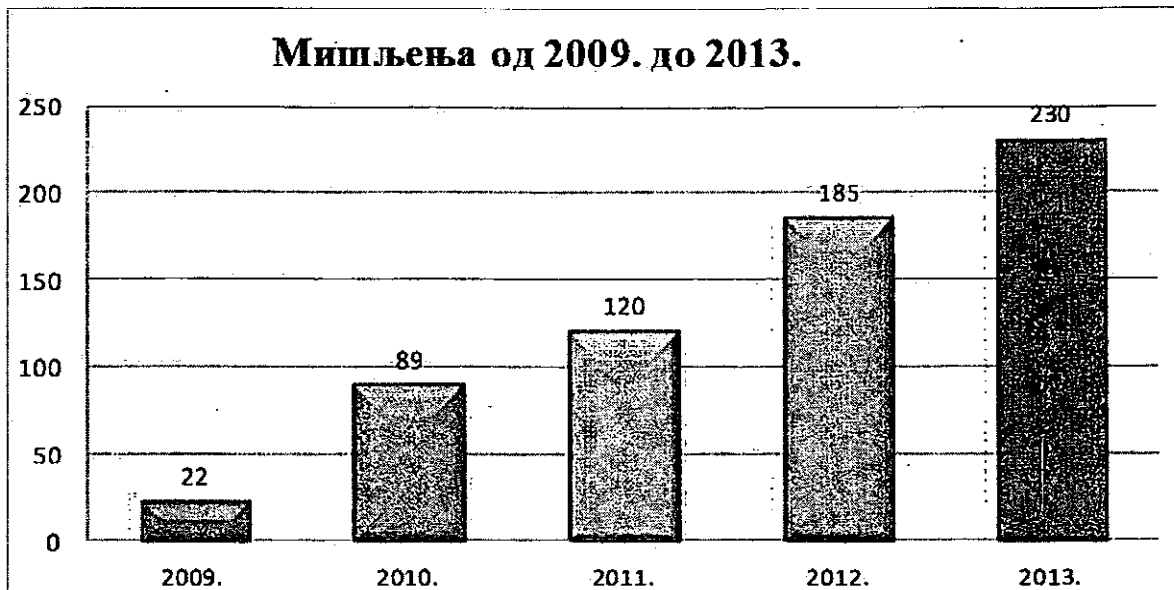
Одлука о измјенама и допунама Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине

Министарство правде Босне и Херцеговине је припремило Приједлог одлуке о измјенама и допунама Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине. Измјенама Пословника је предвиђено прибављање мишљења Агенције на приједлоге прописа, којима се регулише обрада личних података, прије достављања тог прописа Савјету министара Босне и Херцеговине. Агенција је дала своје мишљење на наведени Приједлог, у којем је истакла да нема примједбе на Приједлог Одлуке.

3.9.3. Упоредни подаци за 2009 – 2013

МИШЉЕЊА					
	2009	2010	2011	2012	2013
Укупно	22	89	120	185	230
Стручна мишљења	22	89	117	181	215
Јавним органима	14	47	44	56	94
Правним лицима	6	14	19	41	23
Физичким лицима	2	28	51	84	98
Мишљење на законе	0	0	3	3	9
Мишљење на подзаконске акте	0	0	0	0	5
Мишљење на друге правне акте	0	0	0	1	1

3.10. Главни регистар

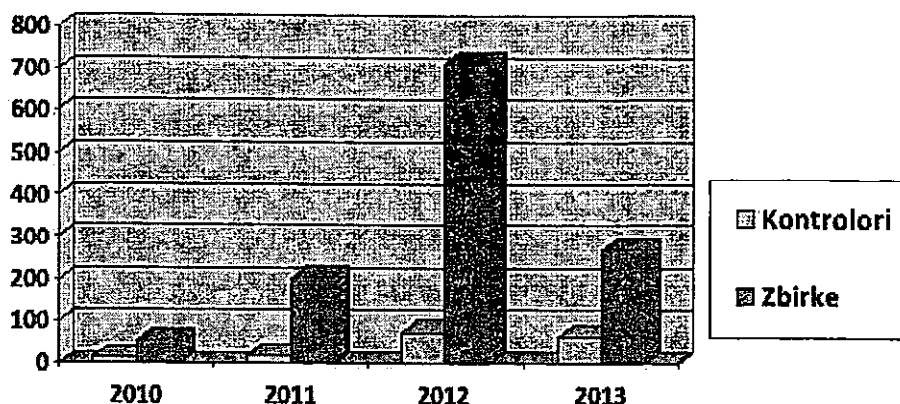
Главни регистар представља електронску евиденцију основних података о збиркама које воде контролори и има за циљ да носиоце података информише које личне податке контролори могу прикупљати и на други начин обрађивати. Ове информације Агенција обједињује и објављује, на који начин и настаје Главни регистар.

Уједно, Главни регистар пружа могућност Агенцији за сагледавање и анализу које врсте података су садржане у збиркама личних података контролора у одређеној области.

Регистрација контролора је обавеза контролора да прије успостављања збирке личних података доставе Агенцији обавијест о намјераваном успостављању збирке личних података са информацијама о збирци личних података прописаним чланом 13. Закона. Начин испуњавања ове обавезе прописан је Правилником о начину вођења и обрасцу евиденције о збиркама личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 52/09).

У следећој табели је приказан број контролора и збирки уписаних у Главни регистар за сваку годину. Исто је представљено и графички.

РЕГИСТРАЦИЈА						
	2009	2010	2011	2012	2013	Укупно
Контролори	0	14	19	76	66	175
Збирке личних података	0	55	205	713	270	1243

Од оснивања до краја 2013. у Главни регистар је уписано 175 контролора и 1243 збирке личних података.

У односу на претходну годину у 2013. је уписано за 10 контролора мање. Такође, уписано је и 443 збирки мање.

Велика разлика у броју уписаних збирки је због тога што је неколико контролора уписаних у 2012. пријавило више од по 50 збирки. Тако је у 2012. само 5 кантоналних МУП-ова, заједно са Полицијом Брчко дистрикта БиХ, пријавило око 300 збирки.

У 2013. у просјеку су биле приближно 4 збирке по једном контролору, док је у 2012. по једном контролору било приближно 9 збирки.

3.11. Информациони систем

Агенција је у току 2013. почела са коришћењем ресурса система „е-владе“ Генералног секретаријата Савјета министара („е-влада“). Сви рачунари су повезани на систем „е-владе“. О коришћењу система потписан је Споразум о пружању Интернет услуга и сервиса „е-владе“ између Генералног секретаријата Савјета министара и Агенције.

Како се преласком на систем „е-владе“ значајно промијенила логика функционисања Локалне рачунарске мреже, креирани су потребни документи: Информациони систем Агенције, Локална рачунарска мрежа – графички приказ и Процедура за додавање корисника и рачунара и других уређаја и опреме у информациони систем Агенције. Крајем августа је почела имплементација Споразума, а службеници ИТ одсјека су постепено подешавали рачунаре, сервере, штампаче и слично и исте повезивали на систем „е-владе“.

У току 2013. Агенција је набавила један десктоп рачунар и два лаптопа. Заједно са купљеним рачунарима купљен је и инсталиран одговарајући оперативни систем. У складу са Одлуком о стандардизацији корисничког софтвера у институцијама Савјета министара Босне и Херцеговине и Одлуком о управљању софтверском имовином у употреби у институцијама Савјета министара Босне и Херцеговине, Агенција је потребне лиценце Мајкрософт Офис-а набављала од Министарства комуникација и транспорта. У складу са наведеним одлукама, збирне информације о коришћеном софтверу Агенција је доставила Министарству. Инсталирање антивирусне заштите је осигурано кроз систем „е-владе“.

У циљу одржавања ИС Агенције континуирано се даје подршка запосленима, врши редован физички преглед сервер собе и просторије за телефонску централу, провјерава рад локалне рачунарске мреже, те прати функционисање веб сајта Агенције, базе Главног регистра, Фајл сервера, Интернет базе, антивирусног софтвера, и слично. Периодично се креира копија Фајл

сервера и Главног регистра као и Интерне базе на преносиви медиј и на хард диск, сервисирају се рачунари и друга опрема, планирају набавке рачунара, те тестирају и инсталирају потребни програми.

Интерна база Агенције је пуштена у функцију 2012. и садржи модуле: Инспекција, Приговори и Мишљења. Сви службеници су дужни да у Интерну базу унесу податке о пословима који су везани за инспекције, приговоре и мишљења. Уписивањем ових података у базу исти постају доступни и другим службеницима који имају право приступа. Осим тога, могуће је извршити статистичке прегледе као што су збирни преглед по службеницима и датуму, те прегледи по нпр. предмету инспекције, врсти надзора, предмету приговора, подносиоцу приговора, покренутом управном спору, предмету мишљења и слично. У Интерну базу су до краја 2013. уписани подаци за 249 инспекција, 525 мишљења и 245 приговора.

3.12. Јавност рада и сарадња са медијима

Ширење знања о заштити личних података у оквиру комуникације са јавношћу један је од основних инструмената који омогућавају ефикасност рада сваког надзорног органа који се бави заштитом личних података. У границама минималних капацитета, Агенција је уложила максималан напор на промоцији заштите личних података у Босни и Херцеговини кроз различите видове сарадње са штампаним и електронским медијима, као што су саопштења за јавност, веб страница Агенције, информативни материјали, прес конференције, те други различити видови промоције, да би им биле пружене потребне информације о раду Агенције и предузетим активностима, у циљу промоције права која произлазе из заштите личних података.

Поводом обиљежавања европског Дана заштите података 28. јануара Агенција је организовала прес конференцију на којој је презентована заштита личних података, резултати рада Агенције, те дати одговори на питања новинара. У склопу конференције ученицима средњих школа у БиХ који су освојили прва три мјеста на Државном литерарном конкурсима на теме о заштити личних података у организацији Агенције уручена су признања и освојене награде. Као и протекле године, у циљу информисања јавности о заштити личних података и приватности, Агенција је и ове године организовала „Дан отворених врата“ за студенте Правних факултета Сарајево и Пале, Факултета политичких наука Сарајево и Факултета криминалистике, криминологије и безбједоносних студија Сарајево. Представница Агенције одржала је предавање студентима о примјени Закона о заштити личних података у Босни и Херцеговини.

Поводом обиљежавања европског Дана заштите података чланови Заједничке комисије за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику били су у званичној посјети Агенцији. На састанку су размотрене могућности успостављања будуће сарадње, а чланови Заједничке комисије информисани су о активностима, плановима и капацитетима Агенције.

У току извјештајног периода, објављено је девет саопштења за јавност о значајним догађајима и темама, као и 18 изјава датих писаним и електронским медијима, те писмени одговори на упите новинара. Путем претраживања информација које се тичу проблематике заштите личних података обрађених у средствима јавног информисања и на Интернету, у извјештајном периоду, пронађено је 187 чланака.

Објављено је 187 чланака везаних за заштиту личних података у средствима јавног информисања и на Интернету.

На веб страници Агенције на три званична језика и на енглеском језику, објављено је: пет мишљења, два рјешења, осам саопштења за јавност, четири текста везана за актуелности у пољу заштите личних података, 10 текстова у вези са активностима Агенције, три првопласирана литерарна рада у склопу конкурса за најбољи литерарни рада у средњим школама Босне и Херцеговине, два међународна прописа, Извјештај о заштити личних података у БиХ за 2012, Правилник о унутрашњој организацији Агенције, Измјене и допуне Правилника о унутрашњој организацији Агенције, те обрасци у склопу Правилника о спровођењу Закона о заштити личних података у БиХ.

3.13. Хелп деск

Основна сврха успостављања ХЕЛП ДЕСК-а је да физичка лица и заинтересовани правни субјекти могу путем контакт телефона поставити конкретна питања из области заштите личних података. Путем контакт телефона запримљено је 467 упита од стране физичких и правних лица и свима је пружен одговор или савјет.

Највећи број упита се односио на начин достављања извјештаја о одбијеним захтјевима носилаца података, регистрацији контролора, преносу података у иностранство, начину давања сагласности за обраду личних података који нису посебна категорија, обради посебне категорије личних података у сврху конкурса прије заснивања радног односа, обради ЈМБ од стране комуналних предузећа и обради биометријских података од стране послодавца у сврху евидентирања радног времена запослених и контроле присуства на послу, обради ЈМБ од стране трговачких предузећа, обавези доношења плана безбједности података од стране правног лица, давању личне карте уз виза картицу приликом плаћања и упис ЈМБ на слип, обради посебне категорије података (медицински подаци), објави личних података на веб страницама, тражењу овјерене копије личне карте од стране службеника банке, појашњењу у вези са доношењем одлуке о начину обраде личних података путем видео-надзора, изношењу личних података ван БиХ, начину давања сагласности за обраду личних података који нису посебна категорија, обради података о малотелној дјечи – ученицима основних школа путем Интернета - Министарство науке КС, начину давања сагласности за обраду личних података приликом заснивања уговорног односа са банкама, обради личних података употребом видео-надзора у угоститељским објектима, преносу података у иностранство без назнаке у сагласности у коју земљу се преносе, обради личних података од стране банака и агенција за принудну наплату потраживања, обради посебне категорије личних података у сврху конкурса прије заснивања радног односа у средњој школи, преносу података у иностранство у оквиру једне „корпорације“, обради података о осуђиваности од стране послодаваца по окончању конкурсне процедуре, обради личних података запослених прикупљених путем глобалног система позиционирања (ГПС) од стране послодавца, обради података садржаних у е-маил рачунима запослених од стране послодавца и надзору над укупним саобраћајем извршеним на овај начин (контрола посјећених страница на Интернету), обради биометријских података запосленика у сврху контроле доласка на посао и одласка са посла, обради података запосленика од стране послодавца путем фиксног видео-надзора и мобилних уређаја у сврху спровођења надзора над запосленицима, праву на приступ подацима од стране носиоца података

3.14. Међународна сарадња

Агенција је, по природи свог посла, упућена на међународну сарадњу. Један од многобројних задатака и обавеза односи се на учествовање на различитим скуповима као што су радионице, обуке, семинари, нарочито међународне конференције и радне групе. Сходно могућностима, Агенција настоји редовно и активно учествовати на међународној сцени и на тај начин доприносити континуираном развоју заштите личних података у Босни и Херцеговини, усклађивању законодавства Босне и Херцеговине у подручју заштите личних података са европским и свјетским нормама и стандардима, те испуњавати међународне обавезе.

Поводом реализације активности из Мапе пута за имплементацију Стратешког споразума о сарадњи између Босне и Херцеговине и ЕУРОПОЛ-а и Додатног упитника о заштити података одржан је радни састанак са представницима ЕУРОПОЛ-а и представницима Министарства безбједности БиХ. На захтјев ЕУРОПОЛ-а Агенција је доставила одређена рјешења као што су: Рјешење Државној агенцији за истраге и заштиту БиХ, Рјешење Граничној полицији БиХ, Рјешење Министарству унутрашњих послова Републике Српске о извршењу управних мјера, те Приједлог амандмана на Закон о полицијским службеницима.

Зимски састанак Фаза V Пројекта Одговорност, који је наставак састанака одржаних у Галвеју (Ирска) - Фаза I, Паризу - Фаза II, Мадриду - Фаза III и Бриселу - Фаза IV, одржан је од 19. до 21. фебруара у Варшави. Организатори састанка били су Центар за политику информационог руковођења у сарадњи са Генералним инспекторатом за заштиту личних података (ГИОДО) Пољске. Од 2008. Центар за политику информацијског руковођења, са сједиштем у Вашингтону, САД, дјелује као Секретаријат за Пројекат Одговорност, који представља међународну иницијативу за дефинисање граница непристрасне и поштене праксе одговорности, те описује како се имплементира у пракси. Овај Пројекат је колективни напор групе пословних стручњака, влада, законодавне и академске заједнице. Пројекат описује приступ подацима који се обрађују у циљу креативног коришћења података и робустних токова података, док потиче снажну безбједност и заштиту приватности. Принцип одговорности први пут је одређен у ОЕЦД Смјерницама за заштиту приватности и прекограничном протоку личних података 1980. и то је први договорени међународни сет принципа.

15. Конференција органа за заштиту података земаља Централне и Источне Европе - ЦЕЕДПА одржала се у Београду од 10. до 12. априла. Конференцији су присуствовали представници органа за заштиту података из 14 земаља Централне и Источне Европе. Главне теме Конференције биле су: Безбједност података, Обрада података у области запошљавања и Независност органа за заштиту података, те посебни изазови с којима се суочавају. Представници Агенције одржали су презентацију на тему „Независност органа за заштиту података“. На овом састанку договорено је да је Македонија домаћин идуће, 16. ЦЕЕДПА-е, а Босна и Херцеговина домаћин ЦЕЕДПА-е у 2015.

Министар правде Украјине и Амбасадор Украјине у БиХ са сарадницима посјетили су у априлу Агенцију. Састанак је инициран због посебног интереса украјинске стране за законодавство Босне и Херцеговине у пољу заштите личних података. Основна тема састанка био је значај заштите личних података, признајући допринос европских стандарда о заштити личних података у институционалној изградњи обје државе, те узимајући у обзир заједнички интерес у развоју билатералне сарадње на пољу заштите података. Изражена је потреба за наставком и побољшањем сарадње.

Представници Агенције учествовали су и на Прољетној конференцији органа за заштиту података под називом „Заштита приватности: предстојећи изазови“ у организацији португалског органа за заштиту података, одржаној од 15. до 17. маја 2013. у Лисабону. Дводневна Конференција била је састављена од шест сједница са главним темама: Изградња будућности према искуству, Лични подаци: бити или не бити, Како гарантовати права појединаца на Интернету, Безбједност информација: обновљени приоритети, Јачање надзора и сарадња органа за заштиту података, те Модернизација Конвенције 108 и реформа ЕУ заштите података. Конференција је усвојила Резолуцију о будућности заштите података у Европи, Резолуцију о осигуравању заштите података у трансатлантској зони слободне трговине и Резолуцију о осигуравању адекватног нивоа заштите података у ЕУРОПОЛ-у.

Потписан је Меморандум о сарадњи између Агенције за заштиту личних података у БиХ и Агенције за заштиту личних података и слободан приступ информацијама Црне Горе, те са Дирекцијом за заштиту личних података Македоније. Циљ Меморандума је техничко унапрјеђење билатералне сарадње између два органа који се баве заштитом личних података и приватности, као и размјена искустава из досадашње праксе. Меморандумом су се обе стране обавезале да континуирано размјењују информације које могу унаприједити заштиту личних података, као и на организовање билатералних сусрета најмање једном годишње.

Представник Агенције присуствовао је 35. Међународној конференцији Повјереника за заштиту података и приватности у септембру 2013. у Варшави. Организатор Конференције било је пољски орган за заштиту података. На Конференцији се водила дискусија о најважнијим питањима која се тичу заштите података и приватности у модерном турбулентном свијету на међународном нивоу, јер је иста окупила више од 500 учесника из свих дијелова свијета.

Босна и Херцеговина била је домаћин 25. Радионице управљања случајем, коју је у октобру 2013. организовала Агенција за заштиту личних података у БиХ у Сарајеву. Радионица управљања случајем одржава се већ дуги низ година сваке године у другој земљи, а право учешћа имају органи земаља која учествују у раду Прољетне конференције европских органа за заштиту података, а домаћин може бити само земља која је пуноправна чланица ове Конференције. Примарни циљ Радионице је да се окупе службеници из различитих европских органа за заштиту података и приватности који раде на процедурама за управљање приговорима, како би подијелили национална искуства и добре праксе везано за најрелевантније теме. Предавачи на овој Радионици били су представници европских и регионалних органа за заштиту података: Мађарске, Пољске, представници Европског супервизора за заштиту података (ЕДПС), Холандије, Финске, СР Њемачке, Србије, Албаније, Словачке, Велике Британије, као и домаћина Босне и Херцеговине, који су у седам сесија одржали 16 презентација. Теме које су се обрађивале на овој дводневној радној конференцији обухватиле су прекогранични пренос личних података, рапидни развој технологије, нарочито Интернета, развој полиције, као и обраду личних података у комерцијалне сврхе у виду директног маркетинга. На Радионици су учествовала два учесника из Европског супервизора за заштиту података (ЕДПС) и 62 учесника који су представљали 31 европски орган за заштиту података из 28 земаља (Албанија, Аустрија, Белгија, БиХ, Црна Гора, Чешка, Данска, Финска, Француска, Хрватска, Мађарска, Ирска, Луксембург, Македонија, Малта, Монако, Холандија, Њемачка, Норвешка, Пољска, Португалија, Румунија, Србија, Словачка, Словенија, Шведска, Швајцарска, Велика Британија). Успјешно реализованој Радионици слиједило је креирање Приручника Радионице који ће сажети материјале и закључке са ове Радионице, а који ће бити доступни

свим органима за заштиту података путем *CIRCABC* (сарадничка платформа, која нуди једноставну дистрибуцију и управљање документима) Европске комисије. Веб страницу 25. Радионице управљања случајем можете пронаћи на следећем линку:
<http://azlp.gov.ba/workshop/default.aspx>

30. пленарна сједница Савјетодавног одбора Конвенције (ЕТС 108) за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде података (Т-ПД) одржала се од 15. до 18. октобра у Стразбуру. Главна тема сједнице била је Модернизација Конвенције 108 и истој је присуствовао представник Агенције. Сачињен је и достављен одговор да Агенција за заштиту личних података у БиХ прихвата приједлог за члан 22.1 „модернизоване” Конвенције. За потребе рада Т-ПД-а попуњен је Упитник о приступу и обради медицинских података, информације о битним дешавањима у пољу заштите података у нашој земљи од последње пленарне сједнице Т-ПД-а у јуну 2012. Биро Савјетодавног одбора Конвенције за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде података (Т-ПД-БУР), као радна група припрема документацију/материјале за разматрање на пленарним сједницама Савјетодавног одбора Конвенције (Т-ПД).

Министарство комуникација и масовних комуникација Руске федерације - Федерална служба за надзор комуникација, информационих технологија и масовних комуникација (РОСКОМНАДЗОР), организовало је IV Међународну Конференцију под називом „Међународна сарадња као заштита приватности у свакој земљи” која се одржала од 05. до 08. новембра 2013. у Москви. Циљ Конференције била је размјена искуства и мишљења између органа за заштиту података различитих земаља, како би се пронашла најбоља могућа рјешења и праксе за заштиту приватности, што је крајњи циљ сваког појединачног органа за заштиту личних података. Учесници Конференције били су представници органа за заштиту података из Европе и азијско-пацифичке регије, представници међународних организација ЕУРОПОЛ, ЕУРОЈУСТ, Савјет Европе, те представници руских законодавних и извршних органа, Интернет и телеком компанија, као и чланови стручног друштва. Представник Агенције одржао је презентацију на тему „Судске одлуке на електронској огласној плочи“.

Одлуком Одбора министара од 10. јула 2013. по члану 17. Статута Савјета Европе и у складу са Резолуцијом ЦМ/Рес(2011)24 о међувладиним одборима и подређеним органима, њиховим радним задацима и методама рада, формиран је *Ad Hoc* Одбор о заштити података - ЦАХДАТА. Овај Одбор окупља представнике свих држава чланица Савјета Европе, осталих потписница Конвенције 108, те других неевропских земаља. Под надлежношћу Одбора министара, ЦАХДАТА-и је повјерен задатак финализовања приједлога модернизације Конвенције 108 путем формалних преговора и Протокола о измјенама и допунама Конвенције. Као резултат рада ЦАХДАТА-е очекује се да овај Одбор финализује консолидовану верзију модернизације Конвенције, припреми и финализује Нацрт о измјенама и допунама протокола Конвенције за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде личних података (ЕТС 108), те ажурира Образложење уз Конвенцију. Први састанак ЦАХДАТА-е одржан је у Стразбуру од 12. до 14. новембра 2013. Према устаљеној пракси, потврда пријаве сталног члана испред БиХ, а у складу са активностима Мисије Босне и Херцеговине при Савјету Европе, достављена је Министарству вањских послова БиХ. Представник Агенције учествује у раду овог Одбора.

Конференција правних експерата „Радећи заједно за Европу“ одржала се 15. новембра 2013. на Бечкој дипломатској Академији у организацији Савезне Канцеларије канцелара Аустрије. Тема Конференције била је дефинисање надлежности и дјеловања Европске Уније и Савјета Европе у областима заштите личних података, медија и Интернета, једнакости полова и

анти-дискриминације, те области компјутерског (кибернетичног) криминала. На Конференцији је учествовао и представник Агенције.

Приликом доношења одлуке о учешћу на међународним скуповима Агенција је цијенила значај скупа као и ставку финансирања, па самим тим није била у могућности да одговори присуством својих представника на све позиве на конференцију.

Дирекција за европске интеграције БиХ позвала је представнике Агенције на неформалну дискусију ИПА II (2014-2020) у организацији Делегације Европске уније у БиХ. Након обављеног опсежног истраживања, направљена је детаљна Анализа могућности аплицирања за ИПА фондове.

ТАИЕХ инструмент подршке Европске комисије

У организацији Агенције за заштиту особних података Републике Хрватске, у сарадњи са ТАИЕХ Инструментом техничке помоћи за размјену информација, организована је Радионица „Заштита података - нови изазови“ која се одржала од 31.01. до 01.02.2013. у Загребу. Радионица је обухватила питања која се тичу промјена, новости и изазова у заштити личних података уласком у ЕУ, заштите личних података у здравству - новости и примјена у пракси, затим, заштите личних података у телекомуникационом сектору, као и нове спознаје при заштити приватности дјецe на Интернету. Радионици су присуствовали представници Агенције.

У сарадњи са ТАИЕХ програмом подршке Европске комисије, Агенција је организовала Студијску посјету државних службеника Повјеренику за информације Републике Словеније у Љубљани. Главна тема која се обрађивала била је заштита личних података у медицинском сектору. Учесници Студијске посјете била су два државна службеника Агенције, те по један службеник из Федералног министарства здравства и Министарства здравства и социјалне заштите Републике Српске. Учесници су имали прилику упознати се са практичним искуством инспектора у надзору медицинског сектора и заштити података пацијента кроз презентацију случајева. За вријеме посјете представљени су међународни инструменти за заштиту медицинских података, међу којима су најбитније међународне конвенције о заштити медицинских података, Директива 2011/24/ЕУ о примјени права пацијента у прекограничној здравственој заштити, те Уредба 883/2004 о координацији социјалних безбједоносних система. Ова Студијска посјета била је од изузетног значаја, ради увида у нормативу и успјешну праксу Републике Словеније у обради и заштити личних података у медицинском сектору, те безбједоносне мјере за обраду истих.

ТАИЕХ програм подршке Европске комисије, у сарадњи са Агенцијом за заштиту личних података Републике Хрватске у својству домаћина, организовао је Радионицу на тему заштите података и Интернета - „Нови изазови“ 20. и 21. јуна 2013. у Загребу. Испред Агенције одржана је презентација на тему „Интернет претраживачи - снимање података“. Остале презентације одржане су од стране представника органа за заштиту података Италије, Велике Британије, Њемачке и Хрватске.

Представник Агенције учествовао је у студијској посјети Републици Француској на тему „Заштита личних података у раду полиције“. Студијску посјету је организовао МУП Републике Српске користећи се инструментом ТАИЕХ-а.

Мишљења у вези са преносом података у иностранство и међународном сарадњом

Агенција је дала 14 мишљења по захтјевима, а у вези са међународном сарадњом и преносом личних података у иностранство, и то:

- Мишљење грчком органу за заштиту података о систему обавјештавања, заснованом на употреби ГМСИ кода који емитују мобилни телефони у нашој земљи;
- Мишљење Савјету Европе о ситуацији у БиХ у подручју заштите података, те посебним радњама које би се могле предвидјети у подручју заштите података у циљу унапријеђења стандарда заштите података (нпр. политике и стратегије, усклађивање законодавства, побољшано спровођење регионалног и међународног законодавства, јачање свијести јавности итд).
- Мишљење УНИОН Банци д.д. о законским могућностима достављања информације која садржи личне податке њиховог клијента њемачкој банци Цоммерзбанк А.Г.;
- Мишљење Министарству безбједности БиХ, поводом посјете ЕУРОПОЛ-а БиХ, о појашњењу члана 10. Закона о заштити личних података Босне и Херцеговине који се односи на појашњење законских могућности аутоматске обраде осјетљивих података;
- Мишљење Федералном министарству за питања бранилаца и инвалида домовинског рата у вези са одобравањем преноса личних података бранилаца у Републику Хрватску;
- Мишљење Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ при Министарству безбједности у вези са појашњењем члана 33. став (2) тачка х) Закона о полицијским службеницима БиХ, те приступу наведеној одредби у складу са Законом о заштити личних података;
- Мишљење Уникредит Банци а.д. Бања Лука о тумачењу члана 18. став (3) тачка б) Закона о заштити личних података, односно изношења података у државу која није на листи земаља које осигуравају адекватне мјере заштите личних података;
- Мишљење Хипо Алпе-Адриа-Банци а.д. Бања Лука у вези са примјеном члана 18. став (1) и (2) Закона о заштити личних података, те о могућностима износа података у Републику Србију, Републику Хрватску, Републику Црну Гору, Бившу Југословенску Републику Македонију, те државе чланице Европске уније;
- Мишљење Сбербанци БХ д.д. Сарајево у вези са измјенама у законодавству које је од значаја за поступање Банке у складу са Америчким законом против утаје пореза (*Foreign Account Tax Compliance Act - FATCA*);
- Мишљење Уникредит Банци а.д. Бања Лука о условима које треба да испуни правно лице са сједиштем у БиХ, како би могло достављати личне податке својих клијената и радника, свом већинском акционару и оснивачу са сједиштем у Аустрији;
- Мишљење Уникредит Банци а.д. Бања Лука у вези са преносом података клијената наведене Банке информатичким кућама у САД-у и Индији, те обављања услуга обраде података од стране истих;
- Мишљење Сбербанци БХ д.д. у вези са преносом личних података подносилаца захтјева за кредит у Руску Федерацију и Републику Србију и тражења претходне писане сагласности клијената за пренос њихових личних података;
- Мишљење правном лицу о тражењу сагласности носиоца података при преносу личних података у иностранство, ако се при преносу користе Модел ЕУ *Cluses* (стандардне уговорне клаузуле);
- Мишљење правном лицу на серију питања о преносу личних података у иностранство;

Неопходно је да и у будуће Агенција настави и побољша сарадњу са свим релевантним органима за заштиту података из Европе, региона и свијета као активни члан-или проматрач, као што је потребно и да успостави квалитетнију сарадњу и са другим међународним органима за заштиту података. Све наведено намећу и чланства у радним конференцијама, као и даље усклађивање законодавства Босне и Херцеговине у подручју заштите личних података са европским и свјетским стандардима, за што је неопходно проширење људских ресурса Агенције.

3.15. Сарадња са контролорима

У циљу подизања свијести о злоупотреби личних података и одговорности одржан је одређени број састанака са представницима контролора. На састанцима се разговарало о значају заштите личних података, законским обавезама контролора до пружања стручне помоћи у сложеним предметима.

- Одржан састанак са представницима Фондације Један свијет, а разговарало се о Закону о заштити личних података као и другим темама које се односе на спречавање насиља и дискриминације жена,
- Одржан састанак са представницима МУП ЗДК у вези са примјеном Закона о слободи приступа информацијама у вези са давањем личних података,
- Одржан састанак са представницима Регулаторне комисије за електричну енергију у ФБиХ у вези са извршавањем обавеза прописаних Законом,
- Одржан састанак са предсједником и секретаром Нотарске коморе ФБиХ поводом почетка вршења инспекцијских надзора код нотара,
- Одржан састанак „Фрауд – форум“ у организацији Удружења банака БиХ, у вези са могућностима компромитације картица злоупотребом личних података,
- Одржан састанак са представницима Делегације Међународног комитета Црвеног крста у БиХ, у вези са тумачењем одређених одредби Закона о заштити личних података,
- Одржан састанак са представником ЈП НИО „Службени лист БиХ“ у вези са начином извршавања управних мјера брисања личних података овлашћених лица, заступника у рјешењима о регистрацији који су у електронској форми објављени путем службених страница службеног листа,
- Одржан састанак са представником Министарства безбједности БиХ и представником МУП-а Републике Словеније, у вези са изградом подзаконских аката од стране агенција за спровођење закона са аспекта Одјела за заштиту свједока СИПА – е,
- Одржан састанак са представницима Министарства безбједности БиХ, представником МУП-а Словеније и представником из ИПА 2010,
- Одржан састанак са представницима Министарства безбједности Босне и Херцеговине у вези са Приједлогом Правилника о измјенама и допунама Правилника о садржају, начину вођења и коришћења службених евиденција о странцима, чији предлагач је министарство,
- Учешће на првом заједничком састанку свих чланова Босне и Херцеговине у радним тимовима Конвенције о полицијској сарадњи земаља Југоисточне Европе,
- Одржан састанак са представницима Агенције за сертификацију, акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите Републике Српске и координатором Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске,
- Одржан састанак са представницима Министарства стамбене политике КС на тему мишљења Агенције у вези са Записником са састанка представника етажних власника и објављивања листе кандидата за представнике етажних власника,

- Одржан састанак са представницима Центра за друштвена истраживања на тему анонимизације судских пресуда на Интернету,
- Одржан састанак са представницима Федералног МУП-а, а поводом рјешења којим се налаже Општини Стари Град Сарајево, Служби за општу управу да по службеној дужности донесе рјешење и изврши исправку нетачног податка у матичној књизи рођених која се води за мјесто Сарајево и у матични регистар унесе тачан податак који се односи на лично име тј. презиме,
- Одржан састанак са адвокатом друштва Плива д.о.о Загреб – представништво у Сарајеву, у вези са појашњењем појединих института закона који се односе на пријављивање збирки личних података,
- Учешће на ИИИ Заједничком састанку чланова радних група у оквиру имплементације Конвенције о полицијској сарадњи земаља Југоисточне Европе,
- Одржан састанак са адвокатом из канцеларије Марић&Ко, у циљу отклањања недостатака у Евиденцијама о збирци личних података контролора Масимо Дути БХ д.о.о,
- Одржан састанак са замјеником министра безбједности у вези са активностима Агенције предузетим према телеком оператерима у БиХ,
- Одржан састанак са представником пројекта Одјела за безбједоносну сарадњу и представником Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ у вези са организацијом обуке из области заштите личних података,
- Одржан састанак са представницима ЈУ „Служба за запошљавање Средњобосанског кантона“ у циљу пружања стручног мишљења и помоћи у спровођењу управних мјера наложених Рјешењем,
- Одржан састанак са представницима Агенције за статистику БиХ и ентитетских агенција за статистику, у вези са извршењем наложене управне мјере надлежним агенцијама по усвојеном приговору носиоца личних података да изврши исправку нетачног податка у пописници,
- Одржан састанак са представницом Агенције за полицијску подршку Босне и Херцеговине у вези са отклањањем недостатака у евиденцијама збирки личних података,
- Одржан састанак са министром комуникација и транспорта Босне и Херцеговине у вези са заштитом личних података у Босни и Херцеговини са посебним акцентом на заштиту личних података у сектору комуникација, садашња ријешења, те Нацрт закона о електронским комуникацијама,
- Учешће на радно – консултативном састанку у вези са могућим посљедицама примјене америчких пореских прописа (*FATCA*), организованом од стране Министарства финансија и трезора БиХ,
- Учешће на округлом столу који су организовали Удружење тужилаца Федерације БиХ и Центар за друштвена истраживања-Аналитка, и који је подржан од стране УСАИД-овог пројекта развоја правосуђа II (УСАИД ЈСДП II) на тему „Између анонимизације и интереса јавности: заштита личних података у судским и тужилачким актима“ са фокусом на изналагање оптималних рјешења и праве равнотеже између заштите информација (укључујући личне податке) у судским и тужилачким актима, са једне, и интереса правосуђа и јавности, са друге стране.

3.16. Нормативни дио

Нормативне активности Агенције су сталне и разнолике. Агенција је у највећем дијелу учествовала у овој активности кроз давање мишљења на одређена законска рјешења, као што је то напријед наведено.

Осим тога у 2013. сачињено је 18 разних уговора, два правилника, три одлуке, двије инструкције, 67 рјешења, шест увјерења и један пословник. Сачињен је План коришћења годишњих одмора. Сачињен је План имплементације Закона о тајним подацима. Сачињен је Акциони план Агенције за заштиту личних података у БиХ за борбу против корупције.

3.17. Буџет – јавне набавке –

У складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2013. одобрена су средства из Буџета институција БиХ за потребе рада Агенције за 2013. у висини од 1.057.000 КМ. Укупно одобрена средства су се односила на текуће издатке у износу од 1.047.000 КМ и капиталне издатке у износу од 10.000 КМ.

Агенција је 29.03.2013. упутила Приједлог одлуке о одобравању средстава текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2013. на мишљење Министарству финансија и трезора и Канцеларији за законодавство Савјета министара БиХ. Након добијених мишљења Агенција је упутила Савјету министара Приједлог одлуке на одлучивање. Након упућене ургенције, Савјет министара Босне и Херцеговине је на сједници одржаној 11.12.2013. донио Одлуку о одобравању средстава из текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2013. у износу од 75.130 КМ, што је утицало на висину укупно одобрених средстава у буџету Агенције, која чине буџет Агенције 1.132.130 КМ, за текуће издатке 1.117.130 КМ, а за капиталне издатке 15.000 КМ.

Према подацима у извјештајном периоду од 01.01.2013 - 31.12.2013. стање извршења Буџета је приказано у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста расхода	Економ. код	Одобрено за период јануар - децембар	Утрошено за извјештајни период јануар – децембар	Разлика- Располож. средства	Процент извршења %
	I ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ		1.117.130	1.044.438	72.692	93,46
1.	Бруто плате и накнаде	6111	749.690	725.231	24.459	96,73
2.	Накнаде трошкова запослених	6112	101.440	86.752	14.688	85,52
3.	Путни трошкови	6131	28.000	19.118	8.882	68,27
4.	Издаци телефонских и поштанских услуга	6132	26.000	24.050	1.950	92,50
5.	Издаци за енергију и комуналне услуге	6133	0	0	0	0
6.	Набавке материјала	6134	12.000	11.434	566	95,28
7.	Издаци за услуге превоза и горива	6135	14.000	10.571	3.429	75,50
8.	Унајмљивање имовине и опреме	6136	116.720	116.719	1	99,99
9.	Издаци за текуће одржавање	6137	14.280	9.793	4.487	68,57

Sarajevo-Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Vilsonovo šetalište broj 10.,
Tel/ Tel ++387 33 726 250, faks/ Faks 726 251

10.	Издаци за осигурање и банкарске услуге	6138	3.000	1.273	1.727	42,43
11.	Уговорене услуге	6139	52.000	39.497	12.503	75,95
	II КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	8213	15.000	14.964	36	99,76
	УКУПНО		1.132.130	1.059.402	72.728	93,57

Са 31.12.2013. утрошена средства Агенције износе 1.059.402КМ. Процент извршења буџета за период 01.01.2013 – 31.12. 2013. износи 93,57%. Сачињен је и достављен Документ оквирног буџета (ДОБ) Агенције за заштиту личних података у БиХ за период 2014. до 2016. по програмима на основу Инструкције за буџетске кориснике бр. 1 и достављен МФТ БиХ. Извршен је редован попис имовине и обавеза Агенције за 2013. Сачињен је Извјештај о попису имовине и обавеза Агенције за 2012.

Сачињен је Програма рада Агенције за 2014. Сачињени су циљеви за државне службенике, а у вези са оцјеном рада. Сачињен је и достављен Канцеларији за ревизију институција БиХ и Министарству финансија и трезора БиХ Одговор на Извјештај о финансијској ревизији за 2012. У складу са актом Канцеларије за ревизију институција БиХ, достављени су подаци за Ревизију учинка из области управљања уговорима о дјелу и уговорима о привременим и повременим пословима у институцијама БиХ.

Сачињен је и достављен Парламентарној скупштини Одговор на посланичко питање које се односи на Захтјев да све институције у БиХ, чији је оснивач Парламентарна скупштина БиХ или Савјет министара БиХ, доставе информацију о висини примања (нето плата, топли оброк, путни трошкови, дневнице, трошкови одвојеног живота, те ко користи службено возило) за директора, замјеника и помоћника директора, те руководиоце сектора или служби у прва три мјесеца 2013.

Сачињен је и достављен Одговор на посланичко питање који се односи на Захтјев за приступ информацијама, те висину трошкова репрезентације и тоглог obroка за 2010, 2011. и 2012.

Присутствовало се радионици под називом „Како добити средства из ЕУ фондова“. Обављани су и други неопходни послови везани за материјално – финансијско пословање који обухватају: вођење помоћних евиденција (утрошка горива, репрезентације, мобилних и фиксних телефона, организовање путовања у иностранство за упосленике Агенције, праћење реализације потписаних уговора), праћење утрошака средстава за текуће издатке.

У складу са Законом о јавним набавкама, и расположивим стањем буџета сачињен је План јавних набавки за 2013. и Измијењени план јавних набавки за 2013. Агенција је, поштујући законске процедуре током 2013, покренула и провела ниже наведене поступке набавки.

Агенција је покренула и провела поступке јавних набавки у вриједности од 61.300,71 КМ и то: путем конкурентског 44.454,86 КМ и путем директног поступка 16.845,85 КМ.

Обрађено 292 рачуна; шест налога за књижење основних средстава; 121 налог за књижење благајне; 36 издатих наруџбеница; 38 требовања. Од благајничких послова: обрађено 28 налога за службени пут у иностранство; 77 налога за службени пут у земљи, прокњижено 121 благајничких дневника, прокњижено 37 налога благајне за уплату, прокњижено 283 налога

благајне за исплату; достављено пет захтјева за подизање готовине Министарству финансија и трезора, извршен полог средстава у благајну и евидентирање у благајничком дневнику.

У оквиру административног дијела обављане су слиједеће редовне активности:

- примљено и формирано 1214 нови предмет;
- протоколирано је 3987 аката (долазни, отпремљени и властити);
- унутар Агенције, по секторима и одсјецима, задужено је 3239 аката;
- примљено и протоколирано 301 рачун;
- примљено и протоколирано 124 службена гласника и 22 стручна часописа;
- путем курира, птт-а и е-маила из Агенције је отпремљено 1890 аката;
- архивирано 736 предмета.

Извјештај ревизије

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је завршну ревизију финансијских извјештаја и усаглашености пословања са одговарајућим законима и прописима за 2012. Према мишљењу Канцеларије финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31.12.2012. Финансијско пословање Агенције у току 2012. било је у свим материјално значајним аспектима у складу са важећом законском регулативом, то јесте, Позитивно са истицањем предмета, из разлога што Агенција није имала урађен Акциони план борбе против корупције, те Стратешки план Агенције.

Агенција је у 2013. предузела активности на изради, те донијела Акциони план борбе против корупције, а у сарадњи са Агенцијом за превенцију корупције и координацију борбе против корупције. Агенција је, такође, донијела Стратешки план који подразумева активирање капацитета на модернизацији радних капацитета и повећању дјелотворности и ефикасности.

3.18. Обуке

Агенција је у сарадњи са органима за државну службу одржала по двије обуке из области заштите личних података на свим нивоима власти. Заинтересованост државних службеника у јавним органима, за заштиту личних података је велика, уколико се узме у обзир да се на једну обуку пријави 150 – 170 службеника. Међутим, из техничко-организационих разлога, као и једноставнијег и лакшег рада предавача-службеника Агенције, обуке се одржавају у мањим групама које обухватају максимално 30 полазника обуке.

Тако су у 2013. одржане обуке за државне службенике како слиједи:

- У организацији Агенције за државну службу Босне и Херцеговине, за државне службенике запослене у институцијама Босне и Херцеговине, одржане 2 обуке у Сарајеву. Обукама је присуствовало укупно 49 државна службеника.
- У организацији Агенције за државну службу Федерације Босне и Херцеговине, за државне службенике запослене у институцијама Федерације Босне и Херцеговине, одржане 2 обуке, и то у Тузли и Зеници. Обукама је присуствовало укупно 56 државна службеника.

- У организацији Агенције за државну управу Републике Српске, за државне службенике запослене у институцијама Републике Српске, одржане 2 обуке у Бања Луци. Обукама је присуствовало 69 државних службеника.
- У организацији Владе Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, Одјељење/Одјел за стручне и административне послове-Пододјел за људске ресурсе, одржане 2 обуке за државне службенике у органима Владе Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине у Брчком. Обуци је присуствовало укупно 40 државних службеника.
- Обука у области заштите личних података за предаваче Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине и оспособљавање њихових предавача за самостално спровођење обука у области заштите личних података, како би исти могли даље вршити обуке за полицијске службенике полицијских органа у Босни и Херцеговини. Обуци је присуствовало 15 државних службеника и иста је одржана у Мостару.

Осим наведених обука за државне службенике, одржане су и друге обуке на тему заштите личних података, и то:

- Поводом 28. јануара - Дана заштите података, одржана је презентација за студенте Факултета за криминалистику, криминологију и безбједносне студије у Сарајеву, Правног факултета у Сарајеву и Правног факултета у Источном Сарајеву. Обука је одржана у просторијама Агенције.
- У сарадњи са Министарством безбједности Босне и Херцеговине, а у оквиру реализације пројекта невладиних организација, одржано укупно 6 обука, и то у Бихаћу, Неуму, Тузли, Лакташима, на Јахорини и Влашићу. Наиме, НВО „Медица“ Зеница и Министарство безбједности Босне и Херцеговине организовали су едукације на тему „Јачање капацитета главних актера у пружању адекватне правне, психосоцијалне и здравствене помоћи, подршке, заштите и збрињавања странаца жртава трговине људима у БиХ“ у оквиру које је била и едукација на тему Закона о заштити личних података са посебним акцентом на обраду личних података жртава трговине људима, као посебне категорије личних података. На посљењој едукацији присуствовали су и Државни координатор Самир Ризво, те представници ОХР-а, ИЦИТАП-а, ИОМ-а, ОСЦЕ-а, Делегације Европске Уније у БиХ и Амбасаде САД-а у БиХ.

Агенција, као један од приоритета, подржава и оспособљавање својих службеника како би исти могли на професионалан начин извршавати своје обавезе. У том смислу, службеници Агенције присуствовали су разним конференцијама, обукама, семинарима радионицама и другим догађајима којих је било укупно 28.

IV. ЗАКЉУЧЦИ

Схватање важности заштите личних података је у порасту. Само број приговора који су поднесени Агенцији повећан је за око 25 % у односу на претходну годину. Исто се односи и на захтјеве за давање мишљења којих смо у протеклој години за примили дупло више у односу на претходни извјештајни период. Такође, свијест о заштити личних података, не само грађана, него и контролора, сваким даном је израженија, што се огледа кроз наставак

сарадње са органима државне службе на свим нивоима, одржавањем обука за државне службенике, те великим бројем пријављених за присуство на обукама.

Агенција је, генерално, задовољна напретком у области заштите личних података у извјештајном периоду. Наравно, стање није задовољавајуће јер је код нас заштита овог права још увијек новина. Одређене чињенице се негативно одражавају на заштиту личних података. Прије свега, општа појава неспровођења закона, па и Закона о заштити личних податка.

Многи контролори, нажалост, и јавни органи, нису извршили законске обавезе, као што су доношење подзаконског акта, плана сигурности личних података, пријављивање евиденција и сл. Да ствар буде гора, сусрећемо се са појавом да јавни органи, у циљу анулирања рада Агенције и саме заштите личних података, предлажу измјене закона, што је недопустиво. Траже се изузимања од Закона о заштити личних података. Сва та рјешења су противуставна и нису у складу са Европском Конвенцијом о заштити људских права и основних слобода. С тим у вези, позивамо законодавне органе у Босни и Херцеговини да не прихватају законска рјешења којима се ускраћују или ограничавају људска права. Напротив, приликом доношења прописа законодавни органи треба да дјелују хипотетички као да ће то законско рјешење бити предмет испитивања Европског суда за људска права, са аспекта „његове законитости“, о чему смо већ и раније писали.

Надаље, произвољно тумачење законских рјешења и склоност ка крајностима је чињеница која карактерише примјену појединих одлука Агенције и штети већем напретку у заштити личних података. Није ријеткост да се, прије свега, јавни органи неосновано позивају на заштиту личних података или акте Агенције како бих онемогућили приступ информацијама на које грађани имају право или да би прикрили одређене незаконитости у раду.

Агенција се на неприхватљив начин морала бавити и питањима која по природи ствари не би требало да буду у њеном фокусу, као што је Закон о слободи приступа информацијама. Ради се о иницијативи Агенције да се измијени наведени закон, из разлога његовог усклађивања са међународним стандардима, која се на више начина одразила као негативна посљедица по Агенцију, да би на крају свега добила и обавезу да буде носилац измјена Закона о слободном приступу информацијама.

ДИРЕКТОР

Петар Ковачевић

Садржај

I. УВОД.....	2
II. СЕКТОРСКА ЛЕГИСЛАТИВА О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА.....	3
2.1. Законито пресретање комуникација и приступ задржаним подацима.....	3
2.2. Закон о слободи приступа информацијама.....	6
III. РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БИХ.....	8
3.1. Надлежности.....	8
3.2. Овлашћења.....	8
3.3. Независност Агенције.....	9
3.4. Инспекцијски надзори.....	11
3.4.1. Редовни инспекцијски надзори.....	11
3.4.2. Ревизијски инспекцијски надзори.....	15
3.4.3. Ванредни инспекцијски надзори.....	15
3.4.4. Жалбе контролора.....	15
3.4.5. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	17
3.5. Приговори.....	18
3.5.1. Рјешавање по приговорима.....	18
3.5.2. Извјештаји о одбијеним захтјевима носилаца података.....	26
3.5.3. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	28
3.6. Поступци по службеној дужности.....	30
3.6.1. Рјешавање по службеној дужности.....	30
3.6.2. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	33
3.7. Кажњавање – прекршајни налози.....	33
3.7.1. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	34
3.8. Управни спорови.....	35
3.8.1. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	35
3.9. Мишљења.....	36
3.9.1. Стручна мишљења Агенције.....	36
3.9.2. Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте.....	40
3.9.3. Упоредни подаци за 2009 – 2013.....	44
3.10. Главни регистар.....	45
3.11. Информациони систем.....	46
3.12. Јавност рада и сарадња са медијима.....	47
3.13. Хелп деск.....	48
3.14. Међународна сарадња.....	49
3.15. Сарадња са контролорима.....	54
3.16. Нормативни дио.....	55
3.17. Буџет – јавне набавке –.....	56
3.18. Обуке.....	58
IV. ЗАКЉУЧЦИ.....	59
Садржај.....	61